

PHRU PWGO

ပည့်ပျိုး



ကညီကိုသရုပ်လုပ်တုကစ္စာဆုံးမှု၊ ဂျောက်
KAREN TEACHER NEWSLETTER: October, 2024

ပည့်ပို့ကမ်းတို့တဖ်

PHRU PWGO COMMITTEES



နေလျှပ်စီ
Naw Ler Htu



စကို
Scott



စီးပို့ရေးလိပ်ထူး
Saw Kolo Htoo



နေပါတ်



ଶ୍ରୀପିଲ୍ଲାମ



၁၀၈

Acknowledgement

This newsletter is made possible through Myanmar Education Consortium (MEC) with the generous support of the Foreign, Commonwealth & Development Office (FCDO), Department of Foreign Affairs and Trade (DFAT), the Ministry for Foreign Affairs of Finland, and the American people through the United States Agency for International Development (USAID). The contents of this newsletter are the responsibility of the Karen Teacher Working Group (KTWG) and do not necessarily reflect the views of MEC, FCDO, DFAT, the Ministry for Foreign Affairs of Finland, USAID, or the United State Government.

ତୀର୍ତ୍ତିକାଳୀନ ପାଇଁ

သုတေသနပညာတွင် အမြတ်ဆင့် ပိုမိုကြော်လှုပေးစီးပွားရေး၊ ပန်းစပ်၊ ပန်းချေ နှင့် ပန်းချေပညာ တို့၏ ပိုမိုကြော်လှုပေးစီးပွားရေး မှုပိန္ဒြာ အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပါသည်။

ጀ လါယူး၊ သာသီ၊ ၂၀၂၄နှစ် ဂီတီ ဇန်နဝါရီ ၁၅မှာ နေ့က ကတို့၊ (SAC) ၁ ယို့ သုခိုင်စိရို့ အဲလိုကျိုးဒို့ (၁၂၂၂၈) လာကိုတို့ကိုသိပါ။ ကိုယ်ကို တိုကျော်၊ သာသီကိုကိုယ်ဆုံး၊ တိအုံကိုရွှေ့အပူးနေ့လို့။



တုဘ်ပတ်ပုံစံနှင့်အမြတ်ဆင့်တောင်းခြင်းများမှာ ဖြစ်ပါသည်။

SAC သုဒေသနကုမ္ပဏီမှာ လျှပ်စီးပါတ်၏ အမြတ်ဆင့် ဖော်လုပ်ခွင့် ရှိခိုင်ခဲ့ပါသည်။

ຕ່າງໆໃຈເມານເຊີ້ນວ່າມາເຫັນຕົວບຸນຫຼາຍືນຕະຫຼາກທີ່ເປົ້າມາເຂີ້ນ, ມາເຫັນດີເປົ້າມາເຂີ້ນວ່າມາເຫັນຕົວບຸນຫຼາຍືນຕະຫຼາກທີ່ເປົ້າມາເຂີ້ນ.



တိုဟံနှစ်ထို့ပို့သုတေသနအကျဉ်းလေ၊ အဘားဘျီးဘုရား
ဒါတို့မှုလုံဆုံးသရုပ်သရုပ်မှုလေ၊ ဒုသထူး၊ မှုတို့၊ ဒုး
ဖုံးအောင်ကိုရွှေ့တေဖြူအပေါ်

တုသိသိလဲအား ဟူ့သာသုသွေ့သူနှင့်ပေါ်ဘာရုံးတွင် တုကြည့်ဘာရုံကြည့်သူလာ ပျော်လော်ပုံပုံပုံပုံအရှုံး ဒီးမှုစွဲကို တုအရှုံးပို့သွားတုကြည့်ဘာရုံကြည့်သူအက်ခိုအစိုအတိတို့သိလဲထိုလဲထိုအကိုနှုန်းလို့ ကိုသုရှုံး၊ သရှုံးမှုပုံ လာအဟဲထိုတုံးမာလဲတယ်ဖုံး တုဟူ့ရုံကိုဟူ့သူဘာ အဝသွေ့သူလာကန်ပုံ ဒီးပုံပုံပုံပုံပုံ တုပုံပုံပုံပုံပုံအကလွှုံကလွှုံ ဒီးကွုံထံဆိုကမို့ တုသွေ့သူဘာဖုံးအား လာတုံးတုံးမာအပြန်နှုန်းလို့ ဖြစ်ပါသည်။

တုဘိသိလိုတာဘူးပဲအံပဲ၊ သရုပ်သရုပ်မှုပ်တော် တုဟ္မာ့လိုအီမှုဒါလ၊ ကထာဖို့စီသုရှိဂျိ၍၊ လာအဘားဘူးဘားဒါ ဒီအပဲသုရ်ဒီးနှုံဘုံရတု မလေ့ကျွေအသီး ဆူကို ဝဝဝဖျော်၊ လာအအိုပဲ၊ ကိုရှုပ်သာဘုံအံအော် နှုံလို့၊ တုထာတုဂျိတုကျိုအံ၊ မှုဒီသီးတုက်သူကူးအီလ၊ တုက်မ၊ ဘုံလို့ဒီးဒဲ ဒီးမတွေတို့ တုက်သုရ်ဘုံကြုံသူအကိုအစီ လာဖိုသုရ်ဒီးနှုံ ဘုံပဲတော် ကဘုံလို့အသီး ဒီး အပဲသုရ်အတုလို့ဘုံနှုံအကိုနှုံလို့၊

တုဘုံးသရဲ့၊ သရဲ့မှုပ်တဖူ့အကိုအစီဒီတုဘုံးသရဲ့အကလုံကလုံ
အံအတပ်ပည်မြှုပ်နှံသိုးကမာဆုံးထို့ တပ်ပ်ယုံပ်ကိုလာတုဘုံဘုံ
ကုံသုံးသိုံးထွေမေစာ တုမေလိုပ်ယုံလာအဂ္ဂ၊ ဆူကိုဖိလာကိုသူလူ၊
အပူ့တဖူ့အကိုနှုန်းလို့။

School News

Military Attack in Taungoo District Injures and kills civilians

On July 11, 2024, at 9:15 AM, the SAC military fired 122 weapons in the village of Kyung Taw Kone, in the Kyaung Gyi Taung village tract of Thandaunggyi Township, Taungoo District.

This unexpected violence resulted in severe casualties among the villagers. A student attending a KECD school was injured in the incident. "Tragically, the student's father was hit by the weapon and died on the spot. Additionally, two elderly residents of the village sustained injuries. The attack occurred without any preceding conflict or apparent reason, further emphasizing the brutality and senselessness of the violence inflicted upon the innocent villagers," said by one of the local trainer. This unprovoked attack has shocked the local community and raised concerns about the safety of civilians in the area.



Flooding Due to Heavy Rains causes Temporary School Closures

In July 2024, heavy rains and flooding affected the Hpa-An district, leading to significant disruptions. Flooded roads in some areas, such as Nabu, resulted in cars and trucks being stuck while returning to Myawaddy. Consequently, several schools had to close for a short time due to the severe weather conditions.

The affected schools included Th'Waw Thaw, Peh Kone, Wa Treh, Noh Nee, Waw Lay, and Keh Klah, which were closed for two to five days. The flooding made the roads leading to these schools impassable, preventing children from attending classes. As a result, many students stayed home during the school closures.

These temporary closures were necessary to ensure the safety of the students and staff. The schools will reopen once the flooding subsides and the roads are safe for travel again. The local authorities are working to address the situation and provide support to the affected communities.



SAC airstrike Destroys Building in Kler Lwee Htu District

On May 31, 2024, at 2:10 pm, the SAC conducted an airstrike in Ler Doh Township, Kler Lwee Htu District. The airstrike involved the dropping of two bombs, which resulted in the destruction of the building, including the Education Office. Fortunately, no civilians were injured in the attack, but the infrastructure damage was significant.

The targeted airstrike caused severe disruptions to local operations and highlighted the ongoing conflict's impact on the Kler Lwee Htu administration's office, and some civilian infrastructure.



Conducted Child Functioning Data collection in Doo Tha Htoo, Mu Traw and Hpa-an Districts

The education assistance team has delivered training on Child Functioning Data Collection to 100 schools in the Doo Tha Htoo, Mu Traw, and Hpa-an districts. This training aimed to enhance schoolteachers' knowledge of child functioning concepts and the data collection process within their schools. A total of 829 teachers, comprising 209 males and 620 females, participated in this training.

The training focused on increasing awareness and understanding of inclusive education, highlighting its importance in developing quality education. Participants were encouraged to identify their values related to inclusion and understand how to apply these values when implementing inclusion activities in their workplaces.

Additionally, the training planned to collect child functioning data from the 100 schools across the three districts. The collected data will be used to advocate for the enhancement of education quality, ensuring that all children receive the support they need to thrive.

By equipping teachers with these vital skills and knowledge, the training aims to foster a more inclusive and supportive educational environment for all students in the Kawthoolei.



ကိုယ်ကစ္စ

ကိုတဖန်ပ်ယုံမသေကိုတေလာကိုသူလှေတေသူ၌သုံး
အမှုနံပါး

တုဘ်သုတေသနအတ်ဟူးတုဂ္ဂိုလ်အောင်ထိရှိလိုက်ထိရှိပဲ၊ ဒီးဟုံ့တုဘ်သုတေသနသိန်ပိုလ်၊ တုဘ်သုဟံ့နွှေ့မူခါ ဒီး အိရိဒီးတ်ယူတော်စီးလာ ပျမေသေကိုတော်သုတေသနအကျိန်လိုပဲ။ တုအံပေါ်ဖျို့ထိရှိပဲ ကိုအတ်ကဟုကယ်ခို့ ယာဉ်ဆာ် အတ်အို့ကိုဆိုသော် ဒီး ပ်ဖျို့ထိရှိစွဲကိုး ပျေတော်အတ်ပ်ဖို့သုတေသနကိုတ်ယူတော်ခြင်းအော်နှေ့ မှုံတ်လ်အရှုံးထိရှိစွဲကိုးနှုံးလိုပဲ။



စာတိုင်းလေ၊ လါမှာ၊ တုံ၊ လါ စဲ့ပထုံဘာ်၊ ၂၀၂၄နှစ်နှစ်၊ ကည်းကိုယ်ရုံမှ သက္ကားတော်ကျိုး (KTWG) ဆီးပွဲမှစ၏အပဲ ကို တုံသူ့တိုင်းတို့တို့၊ တုံသူ့တိုင်းတို့အေး၊ လာတာစိုးတလိုး၊ တုံမှေလိုအကို ဒီးတုံဟုလို့ချုပ်ကို ၁၀ ဖျော်လာမှုပြု၍ ဒီးချုပ်လုံးတို့ကိုရှုံးအပူနှစ်လို့၊ စာတိုင်း ၂၀၂၁နှစ် သုံးကိုယ်ကား (SAC) ဟံ့နွဲချုပ်သုံးတို့ကမိုအပဲလို့ခဲ့ ဒီးတုံအဲအော်၊ သုံးခြား စိရိုကာသီယားတဖော် မဟေးဂါးတုံသူ့တိုင်းအောက်ရှိရှိလာ အပောင်လုပ်ပဲ ကို တုံသူ့တိုင်းတဖော်နှစ်လို့၊ ကိုယ်ဖော်သုံးလို့သုံးကျွဲ့တုံတို့ လာအဘားအဘား ဒီးသီးကဒီဒေသ၊ ကိုဖိုးကိုယ်ရုံ၊ သရုံးမှုပ်တဖော်ဖော်လို့၊ မှုလိုကတို့အကိုးနှစ်လို့

ကိုလေဘာ်သူးအသေးဆုံး တုဒ္ဓရိသာအလိုတဖြူ လိုပ်ဘာ်ပဲတုသူ့
ထိုပါးလီ လာတစိုတလိုတ်မဲ့မာလိမာဒီး ဒီးတုအို့တ်တုဆီးအကိုနှုန်းလီ၊
လိုက်ပါခိုန် ဒီးကိုရှုံးကိုဆုံးကျော်သူခို့န်တယ် ပုံဖူတို့တ်တုလိုပ်
ဘာ် တယ်ဆုံး KECDဒီး KTWG အအို့ ဒီသီးတုကဒီးန် တ်မေစားလာ
ကိုအတုသူ့ထို့တယ်အကိုနှုန်းလီ

ခုံအဲခုံယူ့-ကိုသူလှတော်ပ၊ သူ့ဒေဝါကိုရှုံး သူ့ကုန်ကို (၄)ဟိုပိုကို
အပူ၊ စာထိုင်လ၊ သူ့ဟံ့ဖွံ့ဖြုတ်တော်စိတ်ကမီး၊ ပံ့အလေးခံတုတက်ခဲ့
အဲနောက် ဖြုပြုထဲလိုက်ပျော်ပါ၊ တော်ဒေးတော်၊ သူ့ကိုပေးသို့ ကျိုးဖြတ်၊ သူ
ကဘိယူ၊ ဟဲတွဲလိုပါများပိုအဟဲ ကမျှော်ပွဲယဉ်မှုဟားဖျိုး ပျော်ရှုံးတိုင်လ၊
(၁၁၂,၂၂၉)ဂန္ဓားလို့၊ ဒ်နှုန်းအသိုး စာထိုင်လသားကိုပေးသို့ဖွံ့ဖြုတ်တော်
စိတ်ကမီးပံ့အလေးခံ သူ့ဒေဝါကိုရှုံးအပူ၊ ကိုဆုံး (၅)ဘုံးအကျိုးလုံး
မှုလိုက်ခဲ့သို့အပူ၊ ကမျှော်ပွဲယဉ်မှုဟားဖျို့နှုန်းကို ထိုးသားတုတော်လ၊ (၅၁)များ
ကယာနှုန်းပိုပိုတိုင်လလာခဲ့အဲးစံ့ကည်းတော်ကစိုးဖြတ်အပူနှုန်းလို့

ဒီပျော်လာဘင်္ဂလုံးအိမ်ကဗျာသူး ဒီအောင်ဖို့ပြုလီ၏အိမ်ကဗျာမုံဖို့သုတေသန အတော်အိမ်တော်ဆီး ဒီး တုံးအိမ်တော်အိအကို တုံးမှုစားဆိုရင်ထဲ တတေသိရှိဘား ဘင်္ဂအပါ ကဲထို့ တုံးကိုတော်ခဲလာ အပဲသုတေသန အကို နှုန်းလီ။ ဆာက တို့ခဲအပဲ ပြုလီ၏အိမ်ကဗျာမုံဖို့လာ အအိမ်ဆီးလေ ဘျားဒုပ်ကိုရှုံးအပူးသုတေသန တော်လိုက်ဘင်္ဂရတ်ပဲတော်အိမ်တုံးအီ၊ တုံးအိမ်ဆုံးအိမ်ချုံးဒီးတုံးကုပ်ဘင်္ဂကုပ် သု တုံးမှုစားဆိုရင်ထဲသုတေသနဖုန်းနှုန်းလီ။

ଲାକ୍ଷ୍ମୀଏଠିଲ୍ଲି ତର୍ଜୁଃତର୍ଯ୍ୟା ମୁଣ୍ଡିଗୋଯିଃ ହାର୍ଦ୍ଦଶନ୍ ଅଇତିର୍ବନ୍ଦର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ
ପୁଲ୍ଲିଅନ୍ତିର୍ବନ୍ଦିପୁଣ୍ୟି ହାର୍ଦ୍ଦପ୍ରୀ ହାର୍ଦ୍ଦଫୁଃତର୍ଯ୍ୟା ଗନ୍ଧୀଅନ୍ତିର୍ବନ୍ଦିଲ୍ଲାଭୁଵରି
ପୁ କିଃ ତିତିର୍ବନ୍ଦିର୍ବୁନ୍ଦିତାଫୁନ୍ଦ ତାତିର୍ବନ୍ଦିର୍ବୁନ୍ଦିତାଫୁନ୍ଦ ଅନ୍ତିର୍ବନ୍ଦି
ହାର୍ଦ୍ଦଅନ୍ତିର୍ବନ୍ଦିତାଫୁନ୍ଦ ତାତିର୍ବନ୍ଦିର୍ବୁନ୍ଦିତାଫୁନ୍ଦ ଅଭିତିଃଫୁନ୍ଦିହାର୍ଦ୍ଦ ତାତିର୍ବନ୍ଦିଗୀ
ତାତିର୍ବନ୍ଦି କିଃତାତିର୍ବନ୍ଦିତାଫୁନ୍ଦ ଆଗିଵୁନ୍ଦିତାଫୁନ୍ଦ ପତିର୍ବନ୍ଦିଲ୍ଲି. ପୁଲ୍ଲିପୁଣ୍ୟିଭାଃପୁଣ୍ୟି (୨୨),
ଜ୍ଞାନୀ ଗାୟାତ୍ରୀକାରୀଙ୍କିର୍ତ୍ତିଅନ୍ତିର୍ବନ୍ଦି (୪୮) ମୁଖୀଗୋଯି କିଃ ମୁଣ୍ଡି ପୁରୀର୍ବନ୍ଦର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ
ଆହାର୍ଦ୍ଦଭୁନ୍ଦିଭାଃପୁଣ୍ୟିତାଫୁନ୍ଦ ଅନ୍ତିର୍ବନ୍ଦି (୪୯) ମୁଖୀଗୋଯାତ୍ରୀଙ୍କିର୍ତ୍ତି ପତିର୍ବନ୍ଦିଲ୍ଲି
ଅନ୍ତିର୍ବନ୍ଦି ଲାକ୍ଷ୍ମୀଅନ୍ତିର୍ବନ୍ଦି ତାତିର୍ବନ୍ଦିଲ୍ଲି.

စာတိုင်လာ သူ့ကိုယ်ကာ ဟံးနှုန်းချုပ်တိတစိတ်ကမီတံ့အလဲ့ခံ ခုံးအော်ယူ့
ကိုသူလှုတော်ပါ၊ သူ့ကူးဟိုင် ကတိ၊ (၇)ဘူးအပူ၊ ဒီဖျို့ သူ့ကိုယ်ကား ပင်ဝဲ
ပွဲကမျှော်တံ့ဖို့ဖြလာတော်ခေါ်ပနိုင်အထိ ကမျှော်ဘာ့သံပံ့ခဲလာ့။ (၂၀၀)ကော်
အကျိုး ဖို့သာ့ပ်ပုံပ်ပဲ့ပဲ့(၃၃)ကန်နှုန်းလို့၊ ဒိန်းအသိုးကမျှော်ဘာ့သံဒို့ပဲ့
ကော်အကျိုး ဖို့သာ့ ပ်ပုံပ်စုံစိုးလို့၊ (၁၇၆)ကော် အဂ္ဂားနှုန်း ကည်းပွဲရှုံးယ်
ကရှုံး (KHRG) ထူးတိုင်ပ်ဖျော်ပဲ့ ၂၂၄နှုန်း လုပ်ယူလို့၊ (၁၇)သီနှုန်းပတ်း
ဖို့ပ်ပုံပ်ပဲ့လာ ခုံးအေးတို့ကည်းတိတ်အပူနှုန်းလို့။



Photo credit: KIC news

School News

Schools Participates in Kawthoolei Tree Plantation Day

On July 2, 2024, Lay Wah Middle School participated in the Kawthoolei Tree Plantation Day by organizing a tree planting activity. The event aimed to promote environmental awareness and encourage students to take part in preserving the environment.

The Mutraw District Education Officer emphasized the importance of environmental conservation and inspired the children to love planting trees as a way to protect the planet. Students, teachers, district education leaders, and staff from the Karen Teacher Working Group all took part in this meaningful activity.

The tree planting event was a success, fostering a sense of responsibility and unity among the participants. It highlighted the school's commitment to environmental sustainability and the importance of community involvement in such initiatives.



Providing Infrastructure and Toilets to 10 schools in Mu Traw and Kler Lwee Htoo Districts

From May to September 2024, the Karen Teacher Working Group (KTWG) provided infrastructure and toilets to 10 schools in Mu Traw and Kler Lwee Htoo districts. Since the SAC took power in 2021, airstrikes have targeted school buildings, including those in Kawthoolei areas. Consequently, some schools in Mu Traw and Kler Lwee Htoo had to relocate to hiding places for the safety and security of the schoolchildren.

The schools that moved to these hiding places needed temporary shelters for learning spaces and accommodations. Local leaders, township, and district education officers proposed to the KECD and KTWG to assist with school infrastructure for these relocated schools.



Internally Displaced People Rise To Over One Million After the SAC Took Over Power In Mergui-Tavoy District (Ref: KIC news)

Since the SAC took power, the number of internally displaced persons (IDPs) in the Karen National Union (KNU)-Kaw Thoo Lei area, specifically in Bridcage 4 within Bleet Dawei District, has risen to 112,249. This increase is due to SAC's ongoing bombing campaigns, including airstrikes. At the same time, since the SAC took power, KIC News reported that the number of IDPs in Ler Mu Lah Township, one of the five townships in Bleet Dawei District, has risen by up to 51percent.

Due to the relocation, the support for food and shelter has become insufficient for the IDPs, creating significant difficulties for them. Currently, IDPs in the Bleet Dawei District need support in the areas of food, healthcare, and education.

Furthermore, even if the conflict slows down, most of the IDPs remain fearful of returning to their villages. As a result, they continue to live in hiding, and many children are unable to attend school. Additionally, some children have contracted malaria and other seasonal diseases. Among the 112,249 IDPs, KIC News reports that 48% are male and 52% are female.

Since the SAC took power, civilians in the seven districts under KNU control have been systematically targeted. This has resulted in the deaths of 200 innocent civilians, including 33 children. Additionally, according to a report by the KHRG published on KIC News on July 17, 2024, 696 civilians, including 176 children, have been injured.



Photo credit: KIC news



ထံရှုကြိုဂေတ်ကုပ်ဘုရားကုပ်သူ

တုပေါ်ပျော်တိုင်ဆဲးတုလေး-ကိုယ်အတွက်ကုန်ဘုန်ကုန်သူလာဂွိတ်များလေး (Guatemala)

လုပ်တော်ကြံးဖုန်လေလုပ်အံး ဟဲခီဖူအသားလာ Diana Pastor အလုပ်လာ ၂၀၁၉ နှစ် လအဘားတော်ထံမျှနှင့်အိုလာ

www.culturalsurvival.org/publications/cultural-survival-quarterly/reclaiming-heritagebilingual-education-guatemala

៥၂၁၆ နံနက်၏၊ ကို၏သူ၏တော်သူ၏ခါးခါးသူ၏ခါးခါးတော်၏ထံး ဟုံ်လီတော်ကလုံခွဲ တော်ကျော်ဘာ့ကျော်သူ၏ ကိုတိပ်ခိုင်အောင်လေအကောဒုးအောင်တိရှိပို့တော်သူကျို့၏ ခံကလုံပေါ်လုံလုံထူးသူ၏ကျို့တော်ကျော်ဘာ့ကျော်သူ၏လာကိုဘာဖျော်လာ အောင်လုံလေ၏ Santa Catarina Lxtahuacan နှံလီ။ ပျော်လီနှံလီ၏ကို ဇူလိုင်၏ မြတ်များကယ်လေအာမြုပ်နည်းလုပ်လေအာတဖော်အံနှံနှံကတိဝင် Maya K'iche'အကျို့၏၊ တော်ကျော်ဘာ့ကျော်သူ၏လေအာလုပ်အံနှံနှံဘာ၏ ထဲလိုင်သူးဒီး အပဲသူ၏အတော်ဆုံးတော်လုပ်၊ စုပဲအယ်တော်အံမြတ်တော်လုပ်အာ

အတွက်၊ တာဘာရဲ့ဘာရ်နှုန်းလို့၊ ဘာရ်ဆုတ်သန၏ကူး၊ ဖဲဝေဂါန်းနှင့် Santa Catarina Lxtahuacan အပြုသူ၏ကူးသားပျော်လုအခိုင်ခီးတို့စိတ်ကမို့၊ တဖော် ပုံဖျိုတို့ဝဲလု၊ တာ၏သူ၏ထို့ဆီလို့အိုင်ထို့ တုံးအမို့လံမြို့ပျော်၊ အေး၊ ဘာ့ကြုံးဆာ့မဲ့ခီး တုံးကိုတော်ခဲ့အိုတို့နှုန်းအီး တုံးကဲထို့လို့ထို့နှုန်းလို့၊ အဝဲသူ၏ပည့်ရှုံးမာဆုံးတို့ဝဲ တုံးလို့ဘာရ်ခါဖျို့ ဆီတဲ့ တုံး သို့လို့လိုကျေကျေတဖော် ဒီး ပုံပိုတုနီဖေးဘာရ်ယူး ကျို့ကျေလုတုံးသူ၏အီးတုံး တုံးလို့တော်လို့၊ “တုံးမဲပျော်တော်” အတုံးဟူးတုံးကဲတဖော်လု၊ အမာဆေးလို့ စုလို့ ကိုဖို့အတုံးတုံးမဲတဖော်နှုန်းလို့၊

ကိုသာရွှေအမီး လာအေအိၤလု၊ ပုံစွဲလုၤကိုသူၤတယ်နှုံး အကိုအစီဖွေ
ဒီး ဂံးစိုးဘိၤလု၊ တုံးကတ္ထုပြုတဝါဒအကျိုးသူၤတယ် မူတမ့် ဘာ့ဂုံး
ကျွေးစားထဲးဂံးဘိၤလု၊ တုံးသိုံးလိုကျိုးခံကလုံး အကျိုးကျွေးသူၤတယ်
ဒီဖျိုး တုံးပိုးတုံးလိုလု၊ တုံးကုၤဘာ့ဂုံးကုၤသူၤအကိုကံးပဲး ဒီး တဘွဲ့စဲလို့အ
သာဒီး လုံးလုံးထဲးသူၤတဝါဒအဲးတုံးလု၊ အရှုံးအကျိုးဘာ့ဂုံးအယိုနှုံးလို့၊ လု
တုံးနှုံးအယို၊ တုံးသူၤကတ္ထုထဲး ပုံစွဲနှုံးဖို့ကျိုးတကလုံး အတုံးကုၤဘာ့
ဘာ့ဂုံးသူၤနှုံး တုံးထံးအိုးအမ့် တုံးသူၤရှုံးတုံးဂုံးကိုကျွေးအဂုံးကတ္ထုလုံး
တုံးလုံးပို့တုံးမှုလိုအီး၊ ဘာ့ဂုံးသူၤနှုံးကုၤဘာ့ဂုံးကုၤဘာ့ဂုံး
လိုင်းဘာ့ဂုံး ဒီဖျို့ဖို့သူၤတယ် အတုံးတုံးယို့လို့မူးကွံးလို့
ကုၤဘာ့ဂုံးကုၤဘာ့ဂုံးအကိုအယိုနှုံးလို့၊

တုံဒြောတူဆေ တုံထံ့နှုတ်လျှို့ခိုးမြို့တယ်လဲ၊ ပျောကလုပ်ဒီးတကလုပ် အို့တုံးလဲ စားထံ့ရှုံးလဲ၊ တုံမေလဲ့ဒီ့ရှုံးကို့သူ့တယ် အတုံးထံ့တ်တုံးဆိုက မို့ဒီ့ရှုံးမို့ရှုံးကမို့လေ၊ Guatemala ပူ၊ အဆာကတို့၊ ဖဲ တုံသို့လိုလို လဲ၊ Maya အကျို့နှုန်း ညီ့နှုန်းဘုံးတုံးထံ့ရှုံးအို့အမူ့တ်လို့ဖျုံ့လို့ဟိုတ ခါ လာကမေလို့ စဲ့နှုံးကျို့ ဒီးကျို့အကေတယ် ဒ်ကို့လေဝါကျို့အသိုး နှုန်းလို့၊ ပျောအို့တဲ့အကေနှုန်းလဲတော်သူ့ကျို့ခံကျို့အတုံးကျို့ဘုံးကျို့သူ့ လာပျောတူလဲဖို့အကျို့တယ် အဂို့နှုန်း မူ့တ်လဲ၊ အထူးလို့ကေဒါကျို့တ် ဒီး မေတံ့တ်တ်ပဲ တုံးတုံးမေလာတ်ပညို့တို့ပ်ပဲ လာဟို့ရို့ဒီ့ဖျုံ့ ညီ့နှုံးလို့၊

အေနှင့်အနှစ်၊ တုက္ခားသားကြုံသူလျပ်စီအကြုံနှစ် ကြေးပ်ယုံ
စုံကို ပြတေစ တုသုံးပါန်ပိုက်တိုး ဒီးအတုတံ့တုတ်ဆိုမိန်တဖုံး
နှင့်လို့၊ တုအိုဝ်သားအဒီလာ၊ Santa Catarina-Lxtahuacan အား မှုတု
ဂဲလိုင်အရှဒိုတ်ပေါ်လ၊ ကဟုံသာဆုံတို့ တုဆိုတလဲ လျပ်စုံလုံ
တဝေလာကဗွဲမှလာ၊ Guatemala အပူး၊ သက္ကဆား၊ ဒီး မာလိုတုပံ့ပို
သီး ပိုသုံးခဲ့လိုက်ဒီးနှုံဘုံ တုကြုံသားကြုံသူလျ၊ အိုဝ်ဒီးအကိုအစီ
ဒီး ပ်ယုံပ်ကိုပျောက်ဂေအေးနှင့်လို့၊

International Education

Reclaiming Heritage: Bilingual Education In Guatemala

The following article is based on Diana Pastor's 2019 article found in

"www.culturalsurvival.org/publications/cultural-survival-quarterly/reclaiming-heritage-bilingual-education-guatemala"

In 1964, in the small Guatemalan village of Paxixil, a young messenger drummed through the streets, announcing in Maya K'iche' that the government required all parents to send their children to school. My mother, who only spoke K'iche' and not Spanish, was both eager to learn and apprehensive. "How can I learn in Spanish?" she wondered. "How will I communicate what I know or don't know if I only speak K'iche'?" This fear was shared by many children in Paxixil and other communities where the introduction of Spanish education marked the beginning of a broader process of cultural assimilation.

Later, my mother moved to the city after marrying my father, a fellow Maya K'iche'. From birth, I was educated in Spanish due to our urban location and my father's concern about the discrimination he faced as a child with limited Spanish skills. My father's strategy was effective: Spanish as a first language facilitated my education and protected me from discrimination. However, it came at a cost—I became a monolingual Spanish speaker, losing a significant part of my K'iche' heritage. Now, I strive to reclaim that lost cultural richness, which was stripped away due to the educational and social conditions of that era, conditions that sadly persist today.

Despite the existence of legal frameworks advocating for intercultural bilingual education—such as the Political Constitution of the Republic, the General Law of Decentralization, the Municipal Code, Government Law 19-2003 of National Languages, and the National Education Law—Guatemalan education for Indigenous children remains predominantly in Spanish. The Peace Agreements and the Convention on the Rights of the Child support an intercultural bilingual education system, but there is a lack of political will to implement it.

In 2016, the Constitutional Court ordered the Ministry of Education to implement bilingual and intercultural education in the 13 schools of Santa Catarina Ixtahuacán, Sololá. Given that 99.7% of the municipality's population speaks Maya K'iche', continuing with an education system that lacks cultural relevance was deemed inappropriate. However, by 2017, the Ancestral Authorities of Santa Catarina Ixtahuacán reported that the implementation had faced more challenges than successes. They emphasized the need for a change in teaching methods and criticized the use of ineffective "filler" activities that contributed to declining student performance.



Many teachers in Indigenous schools lack proficiency in community languages or struggle to adapt to bilingual teaching methods due to conflicting educational materials and a disconnect from cultural contexts. Consequently, Spanish monolingual education is seen as the most practical solution, despite community members' reluctance and the loss of opportunity for children to learn in their native languages.

Racist ideologies established since colonial times influence perceptions in Guatemala, where teaching in Maya languages is often seen as a hindrance to learning Spanish and other foreign languages like English. Many believe that bilingual education in Indigenous languages is a setback that impedes job prospects in a globalized world.

Language is integral to a community's identity, transmitting knowledge and cultural values. Systematic interruption of this transmission erodes the cultural richness of Indigenous communities. Guatemala's State must not only create new laws but also fully implement existing ones. Pedro Monroy, a teacher and principal, emphasizes the need for diverse educational approaches that foster confidence, skills, and community values in children. He advocates for well-trained personnel and effective materials to support intercultural bilingual education.

Moreover, education in Indigenous languages should include community-specific knowledge and perspectives. The situation in Santa Catarina Ixtahuacán exemplifies a crucial struggle that could inspire broader change across Indigenous communities in Guatemala, ensuring that all children receive quality, inclusive education.



தினம்‌க்கலை

KECD and KTWG အတ်ယုထံနှင့်ညိုညီကိုသရိုအက်အစီလာအကြေးခဲ့သာ၌ပဲတဖို့

ဃာတိန်လေလာပါယူတုလေ၊ လိပ်သဲလုပ်ရန်၊ တုန်လီယူထံသုတေသနများ၏
တုဂ္ဂိုတဖက်ဘုတ်တုဖို့အီလေ၊ ကိုရွှေ့သာဘုတ်လေအအို့လာ၊ ကိုသူ
လူအပူလေအမှုဝါဒ၊ ဒုသတ္တု၊ မြို့ပြို့၊ ဒီးဖုန်းအုပ်သုတေသနများ၏လို့၊ တု
အံပေါ်ယူပ်ဒီးကိုတဖက်၊ တုကရာကရိခို့န်တဖက်၊ သရုပ်ဟားဂုံးနဲ့အုပ်
တုတဖက်၊ ကိုခို့န်တဖက်၊ တုမီးကွုံတီးအေးတဖက် ဒီးကရှုံးတုတ်ပို့သုတေ
တဖက် (Focus Group Discussion)နဲ့လို့၊ တုမီးကွုံတီးအေးပူအံး၊ ပ
ညိုင်ပဲလို့လေ၊ တုမီးတုမေကလို့လို့တို့ လာအဘုံးဒီးတုဂ္ဂို
န်သုတေသနမှု၊ အမှုတုတ်သုတေသနမှု၊ (တုတ်ဘုံးဘုတ်)၊ သုတေသနမှု၊ တု
ဒီသာလေနှင့် ဒီးတုတ်သုတေသနမှု၊ ဒီးတုမေလို့တုတ်နဲ့လို့。

တုပ္ပန်တို့သူ့ညာ့ကိုသရုံ အကိုအစီလာအကြေးပဲဘာ့ပဲအံ့ ဒီးသန္တ၊
ထို့အသေးလာတဲ့ဂျို့ခို့သူ့ပဲလုံးမဲ့ လာအမှုး...

၁) မာဒိန္ဒထိန္ဒထိန္ဒကိုသရုပ်တဖော်တော်ကြုံဘုံကြုံသူအက်ံအစီလှတ်သားဘုံကတို့

j) ယုတ္တာသူ့သိပါ သရုပ်တုသူ့တော်ဘုရားတက္ကာ်ကလုံကလုံလေတော် သိပါလဲတဲ့ပေတူမြှေးကျိုးတဖို့

၃) တုံးမောင်လိုဖို့၏ တုံးအိုင်အိုင်မှုပါးပါဒီးတုံးကူးဘုံးကူးသူလာ၊
လဲအသားတပယ်လို

၄) လေတုက္ခသဘာ့သဘာ့ကတော် တုက္ခဘူးဂဲမေဖျိုတို့ ကံစိတုသုတော် ဘာ့နို့တို့တဲ့ကဲ့ လေအတွင်းတော်လီ။

တိုင်းသိန်းလိပ်အကဲ့အစီ ဒီဇိုင်းသိန်းလိပ်လေအတွက်လိုပ်စီးပွားရေး လာကိုသူလူ အပူးအံ့အနှစ်လို့၊

ကည်းကိုသရုပ်မာဂါးတွင်ကရှုံးမာခဲ့ တ်ကံစုအမူးလာများ
ယူဘို့သက္ကရာဇ်ပြု



Focus Story

Research on Adaptive Teacher Competencies Conducted by KECD and KTWG

The KECD and KTWG, as members of the Integrated Research Training Program (IRTP), conducted research during the 2024-25 academic year on Adaptive Teacher Competencies related to the Teacher Competency Framework (TCF). The aim was to explore best practices and innovative teaching methods in challenging contexts. Findings from this research will be used to modify the TCF, adjust Teacher Preparation Colleges (TPC) training programs, highlight the strengths of ethnic education teachers, advocate for accreditation, and secure funding for teacher stipends. The targeted audiences for this information are international donors, local actors, implementing partners, and international education actors. From June to July 2024, research data was collected in three districts of Kawthoolei: Doo Tha Htu, Mu Traw, and Hpa An. This involved schools, organizational leaders, teacher trainers, school principals, classroom observations, and focus group discussions (FGDs). The classroom observations focused on the best practices of teachers across three domains: emotional and psychosocial protection, physical protection, and teaching and learning.

The research on Adaptive Teacher Competencies focused on four main areas:

- Empowering Teachers for Quality Education in Conflict-Affected Settings
- Exploring Varied Teacher Competencies Across Grades and Language Levels
- Balancing Well-being and Educational Continuity
- Implementing Effective Competency Frameworks in Challenging Contexts

This comprehensive research aims to enhance the quality and effectiveness of teaching in Kawthoolei.



Karen Teacher Working Group Hosts Karen Wrist-Tying Ceremony in Mae Sariang

On August 10, 2024, the Karen Teacher Working Group in Mae Sariang held its first traditional Karen wrist-tying ceremony at its headquarters. This event, organized by dedicated staff members, was a significant occasion to honor and celebrate an important aspect of Karen cultural heritage.

In collaboration with other Karen community-based organizations (KCBOs), the group worked together to ensure the success of the ceremony. The wrist-tying tradition holds deep cultural significance for the Karen people, symbolizing unity and the preservation of their cultural identity.

The Karen people came together to celebrate this meaningful tradition. The ceremony not only strengthened the bonds within the Karen community but also served as a powerful reminder of the importance of preserving and promoting Karen cultural practices. The successful gathering highlighted the rich cultural traditions of the Karen people and reinforced the sense of unity and shared heritage among those involved.



တိကဓိရလိုအီ

თარილი ესტუ ბუღალთო გომი ნერი ეს თარი აგი ბრი
ხურთო ვარ ლი თარი ხა და ფრენ შე ვარ აგი აო კი
ლი ავარ ვე ვარ ვა ლი ურ არ ვა ვა და რე გო რე რე
თ და

ဗုဒ္ဓဘာသုတေသန ထဲ့ကိုထဲ့သာလေတော်လဲတေသာ၍အဲ ဒီသီးကတ္တေဆုံးကိုတေသာ၍အခါ် နှုန်းလို့၊ တော်လဲတေသာ၍အဲ ပော်ပျော်စုံကိုးလဲ ကူးသုတေသနမှတော်လဲတေသာ၍ ဖို့ပြင် ပော်ပျော်တေသာ၍အဲ မှုပ်ပေါ်လေသာ ဟံ့သွေ့မှုဒါ မာသာကိုတော်သူးဘူးတော်တော် ဒီးကိုသရာ့၊ သရာ့မှုပ်တေသာ၍၊ ဟူးတော်မှလေလို ဘာ့သူးတော်ဘာ့ထဲ့ဖို့ ဖို့သုံးအဂုံးအကျိုး၊ လေအဘာ့ဘူးဘာ့ဒါ ဒီးနှုန်းပို့အောင်ဘာ့သူးတော်သူး တော်ကူးသုတေသာ၍ကူးသုတေသာ၍ အတော်ပော်ပျော်ပော်ကိုအောင် အကလျုပ်ကလျုပ်နှုန်းလို့ တော်မှလေလိုအဲ မှုပ်တော်အရွှေဖို့လေ၊ တော်ကမေလဲတော်လဲတော် တော်ကူးသုတေသာ၍ကူးသုတေသာ၍ ဒီးဆို့ထဲ့မေစာဖို့သုံးတေသာ၍ ဒီအတော်လို့ဘာ့အသီးနှုန်းလို့。

တုလဲတာသူ၏အေး မှုဒ်သိုး တုကာထာဖို့စွဲကြီး တုဂ္ဂိုတ်ကျိုး ဘုရားလူ တုဘာ့ကျွေးဆာ့မဲ့မဲ့ ဒီး တုကဲထို့လို့ထို့ လာကိုဖို့ကိုသရဲ့၊ သရဲ့ မှုပ်တယ် ဘုရားလဲဒါဖို့အောင်နှံလို့၏။ တုဂ္ဂိုတ်ကျိုးလှတုဒ်နှံဘုရားအေး တဖု့၊ တုကသုဒ္ဓာ လာတုဟု့ဟုတ်သုရာ့သို့ပါန်ပဲ့၊ တုကုံးဘုရာ့ကုံးသုရာ့သို့ အတု့လို့ဘုရာ့ ဒီးလှတုကယ်နဲ့ တုခို့တုတဲ့မာစာ့အခု့နှံလို့၏။



ကည်းကျော်သုဆဲးလေဝဲကျိုးအီး ကည်းကိုသရုံမှသက်
တောကရှု ပေါ်ယူသုပ်ခိုးလေ တုအံ့ဖုံးရလွှုံးသျိုးတာသျိုး
ဘုံယူးတုယူသုသုမြို့မေလိ ကိုပယ္ဗောအဂုံဖဲ့ ရှုံးကိုမဲ

ကရှုတ်ပိုဒ်ဖူအံ၊ ပြေဟဲထို့ ကအိုဝ်အဂါ ၄၀ ယုံးပျော်၊ ဒီးကရှုတ်ပိုဒ်အံတော်မေကတ်အီလေ၊ တုံးသံကျိုးတုံးဆာ၊ တုံးတဲ့သကိုးအံ၊ အရှို့ဝ်လာပြေအောက်၊ လာအငဲ့လို့တုံးလာတုံးကျိုးဘုံးသံ့သုံးတုံးဆာက ထိုးကိုခဲ့ကတို့အံနော်လို့



Focus Story

Communication Trip During Child Functioning Data Collection (CFDC) Training in Hpa-an and Doo Tha Htu Districts

A communication trip was conducted from the end of June to mid-July with the purpose of collecting various stories from our beneficiaries and building trust with community and local leaders.

During this period, the media and advocacy representative, along with the Karen Education Assistance team, traveled extensively to reach schools in remote areas. These individuals worked closely with local teachers, providing valuable training to enhance their understanding and implementation of child functioning concepts. This training is crucial for improving the quality of education and ensuring that all children receive the support they need to thrive.

The trip also focused on gathering community stories that highlight the challenges and successes experienced by both teachers and students in these districts. By sharing these stories, the team aims to raise awareness about the educational needs in these areas and promote further support.

Building trust with local leaders was another key objective of the trip, as establishing strong relationships with community leaders is essential for the long-term success of educational initiatives. The team engaged in open dialogues with leaders, discussing the training's impact and exploring opportunities for future collaboration.



Karen Education and Culture (KECD) and Karen Teacher Working Group (KTWG) participated in the 4th International Conference on Burma/Myanmar Studies at Chiang Mai

The 4th International Conference on Burma/Myanmar Studies (ICBMS4) took place from August 2 to 4, 2024, in Chiang Mai, Thailand, hosted by the Regional Center for Social Science and Sustainable Development, the Faculty of Social Sciences, Chiang Mai University. This event brought together a diverse group of participants, including professors, researchers, politicians, Myanmar ethnic representatives, and other educators.

The conference opened with a ceremony, followed by a plenary session and a film screening. On the final day, the Karen Teacher Working Group, in collaboration with the Karen Education and Culture Department and Teacher Focus, presented their research titled "Designed for Disruption: A Comparative Case Study of Karen Teacher Education."

This study, led by Teacher Focus, employed a comparative case study approach to gather perspectives from various educators and leaders in Mae La Refugee Camp in Thailand and Hpa-an District in Karen State, Myanmar. The research emphasized how the continuity of Karen teacher professional development was supported through complex adaptive systems, focusing on adaptation, feedback loops, and decentralization.

The session, attended by approximately 40 participants, concluded with an engaging question-and-answer segment, providing valuable insights for those involved in teacher education during conflicts and crises.



အရှုံးချလ်(Arus Kualan) ပြေထူလုပ်စီကို(တုပာ့ယုဝတုဆဲးတုလေအတုလဲခီဖျိုလာမာရှာ
ထိုးတုလဲကျခဲ့ဆူည်)

လိုအဲပတ္တဘာ၏ ဘသီ၊ ၂၀၂၄နှင့် တိကူးဘာ့ကူးသူလေ စရိတ်ဒံယိတ်

[“Sari Widjati” \(<https://www.nowjakarta.co.id/arus-kualanindigenous-school-a-journey-to-preserve-culture-empower-the-future/>\)](https://www.nowjakarta.co.id/arus-kualanindigenous-school-a-journey-to-preserve-culture-empower-the-future/)

Selsi and Elis အတ်လဲခါဖို ပုဂ္ဂိုလ်တော်ကျော်သု မှုတ်ကဲ ထို့လို့ထို့ လာတ်ပ်ယုံပ်ကို ဒီး လာတ်ကာအို့စံ့အို့ကျော်အကို နှုန်းလို့

Selsi အသာ:အိပ်ဘန်း၊ မှုပွဲတကေလာသာ:ဆူးလှ၊ တုသိရှိလိလုံလှ။
သန္တဖြတ်ဖိတ်ဒါသာ:ပို့၊ တုလိပ်ကဲ game၊ တုထိတ်တဖြတ်နှင့်လှို့။

Elis လာအသာ: အိပ်ဗုဒ္ဓရုပ်ပြောလိုက်စောလာပါတယ်လဲဖို့၊ ဟုးဟျာလုပ်လုပ်တဲ့ ထူသနဲ့ ဒီအမှု၏ တုပ္ပါယ်ထံနဲ့ ကသံရုပ်သွာ်ဂိုဝင်းတဲ့ တယ် ဒီးတုပ္ပါယ်အဲတယ် ဘုရားတုပ္ပါယ် ဘုရားတုပ္ပါယ်မီဘုရားနဲ့အခါးလာ အပ်အနိုင်ကစ်ဒုဝေးပဲလို့၊ Elis သူ ပဲကသံရုပ်သွာ်ဂိုဝင်းတဲ့ တယ်၊ တုပ္ပါယ်ကုစ္စာပါဘူး၍ ဒီးတုပ္ပါယ်အဲပော်ဖူး ထို့ပဲ တုပ္ပါယ်မီးပော်လုပ်ပို့ လုပ်လုပ်ထူသနဲ့ တယ်နှင့်လို့။

Elis මුෂ්‍රිත්ගීයුලාවා වූ ගිලාගැනීම්දා පෙන්වනු ලබයි නෑජ්‍යා මුහුදුවේ පිකිලා ගැලීම්දා තුවක්කාල් එස් අධිකරණයේ (තේ ගිනිවාච්චයේ) ආර්ථික උග්‍රයි. අදහ් ඇත්තු මුෂ්‍රිත්ගීයුලාවා වූ ගිලාගැනීම්දා පෙන්වනු ලබයි නෑජ්‍යා මුහුදුවේ පිකිලා ගැලීම්දා තුවක්කාල් එස් අධිකරණයේ (තේ ගිනිවාච්චයේ) ආර්ථික උග්‍රයි. අදහ් ඇත්තු මුෂ්‍රිත්ගීයුලාවා වූ ගිලාගැනීම්දා පෙන්වනු ලබයි නෑග්‍යා මුහුදුවේ පිකිලා ගැලීම්දා තුවක්කාල් එස් අධිකරණයේ (තේ ගිනිවාච්චයේ) ආර්ථික උග්‍රයි.

Elis ທໍ່ດ້ວຍ “ຍາເອົ້ນຕີເກົ່າຕິຫຼັງບູເລາໃຈແວ່ງວິໄລ ແລ້ວ ອໍານົມວິວົງລະ ລູ້ລົດຕົວ ສື່ບັນດາ ລາຕ່າໂຕວູ້ນີ້ໃຈຕາဖົງ ໝໍເຫຼີນວິທີວ່າວຸ້ນັ້ນລີ່ມ. ຕ່າງໜີ້ມີ ບູ້ນຳສີ່ ຕ່າງໜີ້ມີວູ້ນີ້ ພົມວູ້ນີ້ນີ້ໃຈໂປ່ງວັງບຸກ: ດ້ວຍກົ່າວູ້ນີ້ກໍ່ຕົ້ນຕໍ່ຕາဖົງອຸ້ນ ຮີ່ມີຕ່າງໜີ້ວູ້ນີ້ ແລ້ວ ອໍານົມວິວົງບັນດາ ເກົ່າຕິຫຼັງລູ້ລົດຕົວ ປົກກົງໄຕວິໄລ.”

Elis ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ “ယန်လှ၊ ပျက်စီးခေါ်မြတ်ခိုင်းအမှာအလျှေ၊ တိုက္ခု
ကယ် ပတ်နှစ်သို့၊ တံ့ခဲ့တိုလှ၊ ဒီးခိုင်းယူနှစ်ဆုံးတဖို့နှစ်လို့၊ လာ
တိုမေဘာ်ထဲလို့သုံး ဒီး နွော်အံ့အယဲ့၊ တိုပ်လုံပ်ပ်တိုနှစ်သို့
ဖုံးကဆုံးထဲရဲ့ ဒီးတိုဘာ့ဘူးအိုင်းလဲ၊ တာဘုံးသမှုအိုင်းတဖို့ အတု
ဘာ့ထဲလို့သုံးယဲ့ပါဘူးအပူနှစ်လို့။”

ပြုသော်တဖို့အဲ၊ ဒေါက်ထိန်းတို့မှာ ဘုရားသူများ တော်သိန်းတဖို့
ကမ်းလို့၊ သိန်းလို့စွာ ကိုယ်တော်များအကျိုး ဒီး နီးဖူးဖူးတို့တို့မှာ လိုန်း
လို့၊ တို့မှာလိုအဲ၊ အတော်ပည့် မှုံးသိုး ကထိုးဟူးထို့ဂဲ၊ ဒီးဟူးတို့
ကုံးဘုရားကုံးသူလေအခါးများ ဆုံးမှော်လိုတို့တို့နှင့်လို့။



Traditional Knowledge

Selsi ဒီ: Elis မှုပျေသံဘုရားတဲ့၊ အမေတ္တာန်ဆိတ်လဲ၊ တောက်ဘုရားကြို့ပုံ၊ ဖူအဲသုခွဲဘုရားဖူးမီးလောင်တို့အကေတ္တာ အဲသုခွဲဘုရားဟု ဟုလိုအသေးလာ၊ တံ့ပါယ်ဟု လျှော်စွဲသူနဲ့တော်ဘုရားဘုရားလေ၊ အတော်ဖူးတံ့ပါယ်လို့။ တံ့ပါယ်တို့တဲ့ တော်ဘုရားအဲဟောပါတယ်။ တံ့ပါယ်လျှော်စွဲလုပ်လို့ အတော်ဘုရားဘုရားလေ၊ ဒီးနိုဂာစ်၊ အတော်ဘုရားတို့တဲ့ တော်ဘုရားဘုရားလေ၊ လျှော်စွဲတော်ဘုရားဘုရားလေ၊ အတော်ဘုရားဘုရားလေ၊ အပေါ်နှေ့တို့။

ຝູ້ຄົນທີ່ນາ ເຕັ້ນໆ (Florentina Dassy) ມູນປຸລາເອງຫຼວງທີ່ນີ້ ແກ້ໄຂຂອງລົດ ດູ້ລົ່ມເອກິ້ນ, ແກ້ໄຂກາຍແວ່ລະວິທີ: ຕ່າດ໌ “ຍັດທີ່ນ້ວົງ” Selsi ສື່: Elis ມູນປຸລາຕາແງ່ລາ ແລະ ພາລຸບໍ່ເພື່ອເມັນອັນດີ ອີກິ່ງວ່າງົງ ສື່: ທັນກີ່ວ່າງົງ: ຖະໜົນທີ່ນີ້ ສື່: ບຸກົງນາ ຕ່າງໆ ບົນລົດຟ້ວີລິ. Selsi ສື່: Elis ອ້າມ້າ ແກ້ໄຂຂອງລົດ ແລະ ເວົ້າ: ສື່: ຕ່າງໆ ພາລາຕາໂມ ແລະ ພາເຊີ້ຕ່າງໆ ແກ້ໄຂກົງກົງລິ. ປຸລັດກາເວົ້າເຫັນວ່າ ວິທີວິທີກົງກົງມັນເຕັກໂນໂລຢີ ຢັງຈຸນີ້ ແລະ ເວົ້າ: ພາເມັນອັນດີໃລ້ ຕ່າງໆ ສື່: ວິທີວິທີກົງກົງລິ ສື່: ວິທີວິທີກົງກົງລິ ສື່: ຕ່າງໆ ພາລຸບໍ່ເອົາເກີນ ຖະໜົນທີ່ນີ້.

Arus Kualan Indigenous School: A Journey to Preserve Culture, Empower the Future

Education September 18, 2023 by Sri Widigit

[“www.nowjakarta.co.id/arus-kualan-indigenous-school-a-journey-to-preserve-culture-empower-the-future/”](http://www.nowjakarta.co.id/arus-kualan-indigenous-school-a-journey-to-preserve-culture-empower-the-future/)

On the fertile soil of East Kalimantan, there is hope for indigenous communities facing the challenges of forest loss. At Sekolah Adat Arus Kualan (Arus Kualan Indigenous School), nature is a respected teacher and the learning process is combined with efforts to maintain Dayak culture. /Photos Sekolah Adat Arus Kualan

For generations, the Dayak people have cherished their land, viewing every tree, river and living thing as part of their identity. The loss of forests in Kalimantan threatens the traditional knowledge and way of life of indigenous peoples. Being heavily dependent on forests for food and resources, forest loss jeopardises well-being and cultural ties. Urgent conservation efforts and sustainable practices are essential to preserve Kalimantan's forests and safeguard its heritage for future generations.

As Dayak communities grapple with the threat of deforestation and climate change, Arus Kualan emerges and focuses on environmental stewardship. The school integrates conservation teachings into its curriculum. Students are immersed in nature through jungle treks and wildlife observation thus fostering a deep appreciation for the interconnectedness of all living things.

Established in 2014, Arus Kualan has branches spread across East Kalimantan as a beacon of cultural preservation. The school forms a diverse community of learners who want to preserve Dayak heritage. Over the past decade, Arus Kualan has witnessed a growing interest in its mission, with approximately 350 students enrolled from 2014 to 2023. Currently, around 168 students are actively participating in the school's transformative programmes.

Rooted in the belief that local wisdom is key in sustaining cultural heritage, this non-formal educational institution instils the art of dance, music, and traditional crafts to its students. Based on the philosophy that 'nature is a school and everyone

is a teacher' Arus Kualan embraces learners of all ages. It also forces and empowers children to become cultural heirs. Like Sakti and Elia, their life journeys illustrate the importance

Like Selsi and Elis, their life journeys illustrate the profound impact of education in shaping inclusive and sustainable communities.

A 12-year-old Selsi has found her passion in teaching the art of playing the sampe, a traditional Dayak musical instrument. Beyond music, she also teaches various ancient games and the intricate art of traditional weaving.

With enthusiasm, Selsi reveals, "Arus Kualan has given me the opportunity to learn about my culture and inspire others to embrace our traditions. I am so happy to see my friends learning and preserving our heritage."

Meanwhile, 14-year-old Elis, who has strong ancestral ties, is passionate about preserving traditional medicine. Inspired by her grandmother, also a member of the Dayak indigenous community, Elis passionately embraces her role as a tabib (traditional healer).

In addition, her fluency in English moulded her into a cultural ambassador. She always warmly welcomes guests from other countries and guides them through the wonders of the Arus Kulan.

"I want to bridge the gap between our cultural heritage and the world. By sharing knowledge about traditional medicine and arts, we can create a deeper appreciation of our identity," Elis says.

Selsi and Elis understand the importance of protecting their forest for traditional medicine and community wellbeing. She commented, "The more I learn about nature, the more I feel connected to our cultural roots. Arus Kualan has taught me that we are the custodians of our environment, and it is our responsibility to protect it for future generations."

Elis also added, "I believe that we hold the key to preserving our cultural heritage and environment. Through direct experience with the wonders of nature, we can foster a deep appreciation of our traditions and the interconnectedness of all living things." And, realising that literacy is the gateway to knowledge and empowerment, the school also places great emphasis on building reading and writing skills and seeks to equip its students with the means to become confident communicators and critical thinkers. In this way, students can effectively express their thoughts and aspirations.

They organise literacy classes for children to learn reading, writing, even foreign languages and computers. These classes are designed to arouse curiosity and broaden students' horizons, allowing them to connect with the outside world.

Selsi and Elis exemplify the transformative potential of this education. As they explore academic excellence, they sow the seeds of cultural preservation. Their success is a testament to the interwoven fabric of cultural heritage and personal growth nurtured at Arus Kualan.

Plorentina Dessy, Founder of Arus Kualan Indigenous School, expressed her pride, "Seeing Selsi and Elis fulfill their roles as teachers and ambassadors, gives us hope for the future. They represent the heart and soul of Arus Kualan's mission. These two students, now proud teachers, are cultural catalysts. They inspire hope and dedication in the next generation, passing on the wisdom acquired at school."

Plorentina hopes the school can become a model for indigenous communities in other countries, particularly in the Southeast Asian region, where modernisation poses a significant threat to the survival and cultural identity of indigenous peoples. For more information, please visit www.yayasanaruskualan.org.



အဲးဒံးထာ်အတိက္ခာ

ကိုသရုပ်များနဲ့အတော်စံးစွဲတစ်

တုပ္ပါယာဝါယာရှုမှုနဲ့ လာလာအီဒီကထိဘာ၏ ဤသီအံမှုဝဲ ခီဖျိုလာ တုပုပ်ပနိုင်တုပုပို့သုတေသနသို့နှင့်ထို့ကဲ့ တုပုပ်ပနိုင် ကိုသရုံးအတု ဟဲ့နဲ့နောက်လျှော့အရွှေခြားတယ်အဲ ဖဲ ၁၉၆၆ နံနက်လို့။ တုနဲ့ကျော့အား ဘုရားတုးအိမ်ထို့အီလာ ဟိုရီခိုဒီဖျော်တုကူးဘုရားဘုရားဘုရား၊ စဲအော်ဒီးတုလေးတုလေးအတောကရာကရီ (UNESCO) ဒီးဟိုရီခိုဒီဘုရားပျော်တော် တုကရာကရီ (ILC) သုတေသန၊ လာအပ်ဖျိုတို့ဝဲကိုသရုံးအတု၌းတု ယော်၊ အမှုအဒေသုတေသနတယ်ယူနဲ့အေးသုတေသနတယ် အတော်သုတေသနမေအဲ့၊ အ တုပုပ်ဖြူ့ထို့သုး၊ အတော်ဒီးမာသား၊ ဒီးအတော်ဒီးတုမေတော်အိမ်သားသုတေသနနဲ့လို့။ တုအုံသားအံပော်ဖျိုထို့ဝဲ ကိုသရုံးမှုပျော်အရွှေခြားတယ်လဲ၊ ကရာဇာဒုးဒီးအိမ်ထို့ဝဲ စာသွေ့သီဖြူ့သုတေသန ဒီးဟိုရီခိုဒီဘုရားပျော်တော်လဲ၊ အကိုအစီအံဆောပျော်ကိုးကော်နဲ့လို့။

“တုန်ခိုင်လိုတော်သာသူပါ၊ တုန်ခိုင်စိဟုက်မီကိုသရု” ဒါး “ကိုသရုသာသေးစိ- ခါဆွဲသိတော်စံးတော်မဲ့” သူ၏တဖော်နှင့်လို့၊ တုဂ္ဂိုလ်ပြုသူ၏တဖော်အံပေါ်ဖူတို့၏တော်ကြော်ဆာ၏မဲ့လုအကဲထိုသာသေးအံအံဒီး တုခွဲ့တော် ယော် လေတော်ကြော်ဘာ်ကြော်သူအပါ၊ ဒီးတော်အံချွဲ့ဒီးတော်ကထိုဟုထိုရှိ လေတော်စံးတော်မဲ့တဖော်လု ကမလဲ့ထိုရှိလဲတဲ့ ကိုသရုအတော်အိုသာသေးပတို့ လာဟိုခိုင်ခိုင်ဒီတာဘူးသို့သို့အောင်နှင့်လို့၊

ကုသရှုမှုနဲ့အော်၊ မှုပိတ်တွေသူနှင့်ရှိတဲ့ဆူးလိုက်တော်လာတော်က ဘုံသူးသို့အခါးလာတော်မျိုးလိုအတော်ဖို့တော်များပါနှင့်လို့၊ ကုသရှုတော်ဟံ့နွဲမှုဒါ အဂ်ဂိုလ်သူ့သို့တယ်လေ၊ ကုသရှုတော်တော်ဖို့လေ၊ ထံကိုဘုံသူ့အတော်လဲတော်လဲထိ အတော်အိုက်ဂိုဏ်အဖြစ်တော်သူ့သို့တယ်၊ လီခေါ်အုပ်တော် ဖို့တော်နှင့်ဂို့င့်၊ လာအေမှုဝိ တော်တို့လေ၊ တော်ကမလီတို့ကူ့၊ ပုဂ္ဂိုလ်အတော်ပုံပုံဒ်ဒီး တော်ကု၍ဘုံသူ့ကု၍သူ့လေအာ တော်သီးထဲသီး ဒီး တော်သီးတော်များအယ်လေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အေးအကို နှင့်လို့၊ ဒီသီးတော်မှုပိုလီးဖို့တော်အား၊ ကတုတော်တို့တော်ဘူးအကို၊ တော်အော်တော် ဘုံသူ့ကိုသရှုလေ၊ အက်စီးလီပဲ့တော်ဘူးသူ့သို့တယ်၊ လီခေါ်အုပ်တော်ထံ ကိုလေ၊ အိုတို့တော်တို့တော်မျိုးသို့သူ့သို့တယ်၊ တော်ကု၍ဟွှာ့အပဲသူ့တော်သို့လို့ လေအရွှေ့ပို့တယ်၊ ကတဲ့ကတဲ့နှေ့အပဲသူ့တော်အလို့ဘုံသူ့တယ်၊ ဒီဟွှာ့တော်လီးတဲ့မှေတာ့သူ့သို့တယ်နှင့်လို့၊



Editorial

The History of World Teachers' Day

World Teachers' Day, also known as International Teachers' Day, is celebrated every year on October 5th. This special day honors teachers around the world and recognizes their important contributions to education and society. The history of World Teachers' Day dates back to 1994 when it was established by the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO).

The choice of October 5th as World Teachers' Day is significant. It marks the anniversary of the adoption of the "Recommendation concerning the Status of Teachers" in 1966. This recommendation, developed by UNESCO and the International Labour Organization (ILO), sets standards regarding the rights and responsibilities of teachers, as well as their training, recruitment, employment, and working conditions. The recommendation is a landmark document that highlights the crucial role of teachers in shaping future generations and promoting quality education for all.

Before the establishment of World Teachers' Day, there were various efforts around the world to recognize and appreciate teachers. In some countries, Teachers' Day was celebrated on different dates. For instance, in India, Teachers' Day has been celebrated on September 5th since 1962, in honor of Dr. Sarvepalli Radhakrishnan, a renowned philosopher and the country's second President. Similarly, in China, Teachers' Day is observed on September 10th.

The establishment of World Teachers' Day by UNESCO aimed to create a unified, global observance that would raise awareness about the importance of teachers and the challenges they face. The day serves as an opportunity to celebrate the teaching profession and to draw attention to the need for more support and resources for teachers.

Since its inception, World Teachers' Day has grown in significance and scope. Each year, UNESCO and its partners, including Education International, a global federation of teachers' unions, choose a theme to highlight specific issues related to the teaching profession. Themes have included ---

"Empowering Teachers," "Teaching in Freedom, Empowering Teachers," and "Young Teachers: The Future of the Profession." These themes address current challenges and opportunities in education and aim to inspire actions to improve the status and conditions of teachers worldwide.

Celebrations of World Teachers' Day take various forms. Schools, communities, and organizations around the world organize events and activities to honor teachers. These may include award ceremonies, cultural performances, and public speeches. Students often express their gratitude by giving their teachers cards, flowers, or small gifts. In some countries, educational authorities and governments use the occasion to announce new policies or initiatives aimed at supporting teachers and improving education.

World Teachers' Day also serves as a reminder of the ongoing need to invest in the teaching profession. Teachers play a vital role in achieving the United Nations Sustainable Development Goals, particularly Goal 4, which aims to ensure inclusive and equitable quality education and promote lifelong learning opportunities for all. To achieve this goal, it is essential to address the shortages of qualified teachers, especially in developing countries, and to provide them with the necessary training, resources, and support.

In conclusion, World Teachers' Day is a significant global observance that celebrates the contributions of teachers and highlights the importance of their role in society. Established by UNESCO in 1994, the day is marked on October 5th to commemorate the adoption of the 1966 recommendation concerning the status of teachers. Through various themes and activities, World Teachers' Day draws attention to the challenges faced by teachers and the need for continued support and investment in the teaching profession. As we celebrate this day, we are reminded of the invaluable impact that teachers have on shaping the future of individuals and communities around the world.



ଓঁ শশীলাল আর্দ্ধ

ကိုသရုပ်များ ငါးခါးနှင့်ထံးလာ ထံကြော်အတိဒိုက်ထိုးနှင့်ထိုးအဂ်

კუს - ტერმინი, ჰქონდება მართვის დოკუმენტებში (კლეიტონის კუს)

ပမ္မာဂွိဒီဒေး ဆိုကဗိမိမ်ကုံ၊ လေဟန်ခါရဲချုအံ၊ ထံကိုလှ၊ အလဲထိုလဲစေး
အိုးအသီး ထံကိုလှ၊ အတလဲစေး လဲထံးဘာ။ အို့စွဲကိုပဲအီမှု
နှုန်းလို့၊ အိတ္တကုံ ထံကိုလှ၊ အလဲထိုလဲစေး ထံကိုလှ၊ အတလဲ
စေး လဲစေးသူ့တဖော်နှုန်း ဘာ့တ်တံ့ထိုသူ့ပြောအဆုံးကတော်နှုန်းပဲ၊ တို့
ကုံဘာ့ကုံဘာ့သူ နှုန်းလို့၊ ထံကိုလှ၊ တ်ကုံဘာ့ဘာ့ကုံသူ့လဲထိုလဲ
စေးသူ့တဖော်နှုန်း ဘာ့တ်ပ်ပနိုင်လှ၊ ထံကိုလှအလဲစေး ထို ဒီး
ထံကိုလှအတတ္တ၊ ကုံဘာ့ကုံသူ့လှ၊ အတလဲစေး ထိုတဖော်နှုန်း
ဘာ့တ်ပ်ပနိုင်လှ၊ ထံကိုလှ၊ အတလဲစေး ထိုတံ့ထိုလဲစေး ဘာ့ နှုန်းလို့၊ ထံ
ကိုလှအလဲစေး ထိုသူ့တဖော်နှုန်း ပါဖို့လှ၊ တ်ကုံဘာ့ဘာ့ကုံသူ့အ
ကျိုးအကျဲ့သူ့တဖော် ဂုဏ်ပိုင်မှု တူအိုလ်လှ၊ ထံကိုအကျေအကော်
ဖော်ဘာ့လဲမေလိတ်ကုံဘာ့ဘာ့ကုံသူ့လှအအို့နှုန်းလို့၊ တ်ကုံဘာ့ဘာ့
ကုံသူ့ဂုဏ်ပိုင်မှု ဒုးအို့ဖျော်ထိုး၊ ဒုးကဲထိုး ပုံကုံဘာ့ဘာ့ကုံသူ့လှဟို
ပါချုအော်၊ အိုကလှုံ နှုန်းလို့၊ ထံကိုကုံဘာ့ဘာ့ထိုးထိုးအကိုး လို့
ဘာ့ပုံကုံဘာ့ဘာ့ကုံသူ့အီမှု လာထံလို့ကိုပူဇ္ဈာန်လို့၊ ပုံလာအေး ဒါ့
ထိုးပုံကုံဘာ့ဘာ့ကုံသူ့သူ့တဖော် ဒီး ပုံလာအေးအို့ထိုးထံသူ့နှုန်း မှုပဲဒော်
ကိုသရော်တဖော်နှုန်းလို့၊ အယ် လာထံ ကိုအော် ဒော် ထံကိုကုံဘာ့ဘာ့ထိုး
ထိုးအကိုး ပုံလာအေးအို့ပုံကုံဘာ့ဘာ့မှုပဲ၊ ကိုသရော်တဖော် နှုန်းလို့၊

ကိုသရုပ်တယ်မှုပါဝေ တေသာ်သည့်သူ၊ တိကျော်တော်သူ ဒီး တိကျော်ဘာ့ကျို့
သု အခြားထံးသိ လာဟိုရဲခံချုအံ၊ နှစ်လို့၊ ပယိုစာဖိအိပ်တဲ့သာ လာ
အမှု “လောက့်အသိပည့် အစပြုလာ မြတ်ဆရာ” အသိနှစ် ပူလေ၊
အသုံး အိပ်ထို့ ဒေါ်မှုထို့ တိကျော်ဘာ့ကျို့သု လာပူတောက်လော်လော်အ
သုပ္ပါနွဲ မှုပါဝေ ကိုသရုပ်နှစ်လို့၊

ကိုသရော်တယ် မှုစွဲကိုး ပူလေ၊ အကွဲထဲဖြကရှုပါ လာအဂ္ဂကတာ၏
လာထံကိုအပူနှင့်လို့၊ ပျကွဲ့ ဖြကရှုပါ လာအဂ္ဂတကေနှင့် ဖြကရှု၏အ
ပူ၊ တုံလို့မန္တလဲ့၊ တုံလို့ပဲလဲ့ဒီး တုံတကဗေဘာ့ပဲလဲ့ နှုန်း ပူ
ကွဲ့ပဲထိဘိုး ဒီး ဘို့ဘာ့မဂ္ဂဲ့တို့ကျေပဲဒီး မာပဲထို့ကျေပဲတုံလို့ပဲ
တယ်နှုန်းလို့၊ ဖြထွေ့စဲ တယ်ဒီး ဖူ့ပဲပူ့ပူ့လေထို့လဲ၊ ပူအခါကအမဲ့ညာ
ဒီး ကဲထို့ဘာ့ ဖြကရှု၊ လာအမဲဟေသာ့ဖူ့လေ၊ ပူ့၊ ဒီး ထံကိုအပူ၊ ဒီး
လာထံရုက်း၊ ခူ့ပူ့ ပျကွဲ့ ဖြကရှုပါ ရှာပဲအယ်နှုန်းလို့၊ ဒီသီး ဖြထွေ့စဲ
တယ် ကဒို့ထို့ဘာ့ ဂုံဂူ၊ ကပူဖူ့ဒီး တုံအပူ့အေယာ့၊ ကဒို့ထို့
ဘာ့ပဲလဲလေအခါက့နှုန်း ပျကွဲ့ဖြကရှုပါအံ့၊ ဘာ့ဟားပြုဆာ၊ ဒီသ
ဒါဝဲ ဒီး ဘို့ဘာ့ မဂ္ဂဲထို့ကဲ ပဲထိဘိုး နှုန်းလို့၊ တုံကတိအို့နဲ့ “ခါဆူ
ခို့နှုန်းပြီသာ့” အသီးနှံ ခါဆူညာတံကိုခို့နှုန်း မှုပဲအံ့ဖူ့ဖို့သာ့ဒီး ထဲ
ကို အတော်ဒို့ထို့ထို့နဲ့ စုံကိုး အို့ပဲအုံလာ၊ ဖူ့သာ့သာ့တယ်အံ့အော့
ပူ့လို့၊ လာတုံနှုန်းအယ် ဖူ့သာ့ တယ်အံ့၊ အတော်ဒို့ထို့အကိုး အရှုဒို့
အံ့စုံကိုး လာထံကို့အကိုးနှုန်းလို့၊ ဒီသီးဖူ့သာ့တယ်အံ့၊ အတော်ဒို့ထို့
ကပျော်ပဲလဲ ပူ့ပဲအံ့ ဖူ့သာ့ဒီး ကဒို့ထို့ဘာ့လေ၊ တုံသကဲ့ပေးပူ့ဂုံဂူအကိုး လို့
ဘာ့ပဲလဲ၊ ဟံ့ဖူ့နှုန်းကျေအံ့သူ့ ဒီး ကကွဲ့ ထဲ အံ့သူ့ အတော်ဒို့အို့မဂ္ဂဲ့
ဂုံခြံ့လို့၊ ပူလေအယ် ဟံ့နှုန်းကျေဖူ့သာ့ ဒီး ကွဲ့ထဲဖူ့သာ့နှုန်း ပတ့်ဘာ့အား
တကော်လာ၊ ကို ဒီး မှုစွဲကိုး ကိုသရော်တယ်နှုန်းလို့၊ ဒီသီးခါဆူညာတံ
ကို့နှုန်း သာ့တယ်အံ့၊ ကဒို့ထို့ဘာ့ ပဲလဲလေလာ၊ အကိုးနှုန်း ပူလေအရှု
ဒီးကတိတာ၏ မှုပဲအုံ ကို့သရော်တယ်နှုန်းလို့၊



ထံကိုတော်ကြော်သာရှိကျော်သူတယ် မှု လဲတော်လဲတော် ဂုဏ်လျှင်ထလ်
ဘာရော် တာယူတော်ဖိုး၊ တော်တိတော်လို့ မှုတာအို့လှ ထံကိုအပူနှော် တ
ညီလာထံကိုကလဲတော်လဲတော်အဂိုစွဲကိုးဘာ။ လာပသားပူ၊ ဒ်သား တော်ယူ
တော်ဖိုး တော်တိတော်လို့ ကအို့ထို့အဂိုစွဲပူလှ ဟူ၍ သာယူတယ်နှော်ပူ ဒီးပူ
လှ သို့လို့ပူအဆိုကတော်နှော် မှုပဲဒ်ခု ကို သရာ့တယ်နှော်လို့ လာကို
အပူ၊ တော်အို့လို့ဆီးကဲ တော်သူသားကဲ မှုအို့ထို့ တာဘိုလ်လှ
ပထံ့်ဘာ။ လာ ကိုသရာ့တယ် သို့သို့ပူ ပူကိုကလို့၊ တာဘိုလ်လှ
အဖူ့အဆာ၊ တနိုအေးတော် အပတ်းဘာ။ အဲရဲ့ခဲ့လာ၎ ဒီး သို့သို့ပဲပူခဲ့
လာ၏လို့၊ ခါ့ပျော်လာ ကိုသရာ့သာ့တယ် အတော်သို့တော်သို့အယ်၊ လာပူ
တကဗေလ်လှုအသားပေါ်နှု သားအတော်ယူတော်ဖိုး၊ သားအတော်တိတော်လို့၊ သား
လာကနို့ဖော်တော်အော်တယ် အို့ထို့ပဲဒ်ခုနှော်လို့၊ ခီဖျော်လာ သားသာ့
တယ် အို့ထို့ပဲအဟဲ့ လာထံကိုပူစွဲကိုး တော်တိတော်လို့ တော်ယူတော်ဖိုး
သုံးတယ် အို့ထို့အဲထို့ဒီး ကဲထို့သာ့တော်ကိုတော်ဘာလာ၊ ထံကိုအဂို ဒီ
သီးထံကိုကပို့ရှိထို့ ကထို့ထို့အဂိုနှော်လို့ အပဲအံ့၊ ပသုံ့ည်ဘာ။
လာ ကိုသရာ့တယ် မှုစွဲကိုးပူ ပူမေကာဆဲကဆ္ဗိုတ်ပိုလာအဂူကေတော်လှ
ထံကို အပူပူနှော်လို့၊ ပူမေကာဆဲကဆ္ဗိုတ်ပိုလာအဂူတော်နှော်လို့ တော်ဘာ။
အော်ဘာ။ တော်တိတော်ဘာဘာသုံ့တယ်၊ တော်ကဗျာမျို့သုံ့သုံ့တယ်နှော်
စူးကွို့ပဲ လာအယံ့ဒီး မာလို့မော်ကွို့ပဲဒ်ခုနှော်နှော်လို့၊ လာပျော်တကဗေလ်လှုအ
သားပေါ်နှု သားလာအအာအသီး၊ သားလာအဂူ၊ တယ် ဒီသီးကလို့မော်ကွို့
အဂိုနှော် ပူလာအမဂူတော်ထို့၊ မေကဆဲကဆ္ဗိုထို့ပူ အဆိုကတော်နှော်
မှုပဲဒ်ခု ကိုသရာ့ တယ်နှော်နှော်လို့၊ အယ် ကိုသရာ့တယ် မှုပူလာ၊ အရှုံ့ပို့
ကတော် ဒီသီးတော်တိ တော်လို့ တော်ယူတော်ဖိုး ကအို့လှ ထံကိုအပူဒီးဒီ
သီးထံကိုကပို့ရှိထို့ထို့အဂိုစွဲကိုး ကိုသရာ့တယ် အရှုံ့ပို့ပဲ ဒီပို့မဲ့
လာ ထံကို အပူ၊ နှော်လို့.

ကိုသရှိတယ် မူးဝဲ ပူသော်လိုအပ်ခဲ့ကတော်ကိုတော်လိုအပ် လေထံကိုအပ် မြှင့်ပေါ်ဆောကတော်လှ သွေ့လိုင် တုက္ခိဘုရားကိုသွေ့သူ လေထံကိုအပ် ပူနှစ်လို့၊ ကိုသရှိတယ် မူးဝဲကို ပူက္ခိဖောရှုံးလှ အဂုံကတော်လှ လေထံကိုအပ် မြေသီးထံကို ကဒိုတိုင်ကထိထိုံအကို ဘုရားကိုထွေ့ပဲ မေးမျှမှလေဝဲ ခါဆုည်းထံကိုခို့ခို့သွေ့တယ် အတော်အို့မူနှစ်လို့၊ လေပှေ ကိုဂေါ်ဒေးအသေးပှေ့ ၇၅၇။ သိုးတော်ယူတော်များ တိုတိတော်လို့ ကအို့ထိုံအကို ပူလေ၊ အမေကျွေကသီပါသေးအော့ မူးဝဲဒ် ကိုသရှိတယ်နှစ်လို့၊ လေထံ ကိုတွေ့ဘုရားရှိ ပူလေအလိုင်ဒို့ခို့ကတော်များ ပူလေ၊ အရှုံးခို့ကတော်နှစ် မူးဝဲ အုံကိုသရှိနှစ်လို့၊ ဒ်သီးထံကိုကဒိုတိုင်ထိုံအကိုနှစ် ကိုသရှိများ ဂံ့အ ခို့ထံးလို့၊ သွေ့ထွေ့လှ အဂံ့တာအို့နှစ် မှတသွေ့အသေး ထံကို လေ ကိုသရှိတယ်နှစ် တမ်းလှ ကအို့ထိုံထံးထိုံဘုရား သွေ့ထွေ့လှ အလီးယံး ဘုရားဆာ့ အဂံ့တာအို့ဒ်ဒံးနှစ် မှုပဲဒေးနှစ်လို့၊ ထံကိုစုံကို ထံကိုလှ ကိုသရှိနှစ်နှစ် ကလဲ့ထိုံလဲတို့ဒီး ကဒိုတိုင်ထိုံထိုံဒ်ဒံးပဲအော်နှစ်လို့၊ လေခံကတော် ကစားယဲလှ ကိုသရှိများ ဂံ့အို့ထံးလို့၊ လေထံကိုအတော်အို့ထိုံထိုံထိုံအကိုနှစ်လို့၊

The Teacher is the Foundation of National Development

When we look at the world, we see that some countries are developed while others are still not. One of the key differences between developed and underdeveloped countries is education. Developed countries are often recognized by their strong education systems, while underdeveloped countries struggle with weaker education. The education in developed countries is so advanced that people from other nations go there to study. A good education system produces many skilled educators, which are essential for a country's progress. To develop a country, it requires many educators. Teachers play a vital role in building and advancing a nation. Therefore, the most important factor in developing a country is having good teachers.

Teachers play a fundamental role in fostering understanding, knowledge, and education in society. As a Burmese poem states, "the world's knowledge begins with the teacher." (လောက်၏အသိပညာ အစပြုလာ မြတ်ဆော), It is teachers who nurture and cultivate education in the minds of individuals. A teacher can be likened to the finest gardener, someone who knows exactly how to care for, plant, and cultivate their seeds. Just as a skilled gardener understands the methods for ensuring plants grow strong and benefit many people, teachers are well-versed in the methods of education. They plant the seeds of knowledge, guiding and nurturing their growth, ultimately creating a positive impact on many lives. As educators flourish, so does the nation's capacity for development. A country with a strong foundation of educators is better positioned to progress. In this way, teachers, as the "gardeners" of knowledge, are essential to the growth and advancement of the nation.

A teacher is a skilled gardener who carefully tends to the garden of the nation. A good gardener knows exactly what the garden needs, identifies any issues, and works diligently to improve and fulfill those needs. This care allows the flowers to grow beautifully, creating a garden that becomes renowned both within the country and beyond, all because of the gardener's expertise. The gardener must consistently check and protect the flowers from pests to ensure their healthy growth. As the proverb says, "children are the future leaders." The development of a nation depends heavily on its children, making their growth and upbringing crucial to the country's future. To ensure that children grow into responsible and capable leaders, they need a dedicated guide to nurture them. In schools, it is the teacher who plays this vital role in shaping the future of these children. Thus, to ensure the future leadership grows strong, the most important figure is the teacher.

Saw B Aung , Doo Pla Ya District ,Karen Teacher College School



No matter how advanced a nation's education system becomes, if there is no unity and truth within the country, progress will be difficult to achieve. Teachers are the first to instill in us the values of unity and truth. Whenever conflicts arise in school, we witness how teachers step in to resolve issues, guiding students with fairness and love. They practice no discrimination and treat everyone equally, fostering an environment of respect and care. Through the guidance of teachers, individuals develop a sense of peace, righteousness, and the ability to discern right from wrong. As these values take root in individuals, they spread across the country, promoting unity and righteousness, which in turn strengthens the nation's potential for development. In this sense, teachers can also be seen as "cleaners" of the mind. Just as a good cleaner removes all waste and dirt, teachers help cleanse negative or harmful thoughts from the minds of individuals. They are the first to help transform bad thoughts into positive ones. Therefore, teachers are essential in fostering unity and playing a critical role in the development of the nation.

The teacher is the most vital planter in the nation, and the first to lay the foundation for education. Teachers are also the skilled gardeners who cultivate the future leaders of the country, nurturing lives and contributing to national development. In the minds of individuals, teachers bring peace and unity, serving as the cleaners of the soul, guiding students toward righteousness. In a country, the teacher is the most essential figure. To achieve national development, teachers are the root. Just as a tree cannot survive without its roots, a country without teachers cannot thrive. Even if a tree falls, it will continue to live as long as its roots remain intact. Similarly, a nation with teachers will continue to grow and develop. In conclusion, the teacher is the foundation of a country's progress and development.

ତୀର୍ଥ ମହାଦେବ

သံကျိုး ပံ့သေးစူး နှစ်သွားသိပါလေ နမဲ့၊ နသိုင်လိတ်အိုင်ပဲ့နှိုင်လဲရှိဒီ နသိုင်လိတ်ပေါ်တော်၏ဖဲ့လဲ၍

ທໍ່ຂ່ອງ ຍາລັດຖ້ວງ ອື່ສີເຕົກລົງ ພົມ, ຍາຊື່ນິ້ນໍ້າ ຕ່າງໆ ແລະ ດຳເນີນ ທີ່ ມີ ຍາຫັດ ຜົນປົກ
ກົງວິວຈົນ ມຸນຄົງທີ່ ລຶບຕົກຕາງ. ເພວີ່ ສີ: ຍາວິນດີ ລຶບຕົກບູນທີ່ ພົມ ພົມ ຖັນ

သံကွဲ_ ပံ့သုစ္စ၊ နှေးသူ့သုပ္ပါလာ၊ ကိုလာနသို့လိတ်နှုန်း နဆိကမို့ အို့
ဒီးတ်ပ်ပ်ပ်ဂဲ့လော်၏。

စံးဆေ_ ယသို့ပါလိတ်လျ၊ ကိုဖဲအဲနောက် အိပ်ပဲဒေါဒီး တုပ်ပဲပုံပဲပို့လျ၊ ကို
မိဂ္ဂီးဘအောက်နှုန်းလီ။ ဘာ့မနဲ့ အသိပဲပုံနှုန်း ဖြသုံးလျ၊ အစုတော့၊ ခီးတာဂုံ၊
ဒီးယောစ်ဖိတေသူ ပဲပုံပဲပို့လီ။ တမ္မာ့လျ၊ ပက်ပဲအိပ်တွဲအပဲ
သုံးသာ့။ ပက္ခာမူးများကိုဟန္တ်ဘာအောင်သုံးသူလျ၊ ကပ်ပဲပုံပဲပို့လီ။ တုံး
ကုပ်ဘာ့ ကုပ်သုံးအပူတော့သို့လီ။ ယနဲ့လျ၊ တုံးအဲနောက်မှုံးလဲ သရုပ်မူးသုံးတဲ့
ဖုံးအတော်ကဲလို့ဒီး တုပ်ပဲပုံပဲပို့ ခဲ့လော်လျ၊ တုံးကုပ်ဘာ့ကုပ်သုံးအပူး
နှုန်းလီ။

သံကို_ဒီပါးကိုဖို့သုတယ်ကပ်ယူပဲရဲ့ ဒီပါးမှသကိုတော်ကသူ အခါးတင်အရှိပြိုကတော်နှုန်းများတဲ့။

ທໍ່ຂ່າ_ ຕັ້ງເອງຮູ້ກົງຕາໂກົນົກ ມຸນໂດຍກິລິວິບຸນາຟສຫວັນ ວັນບຸນະເມີນ ຕັ້ງບຸນະເມີນ
ວັນຕາຍົງມູນຖານ, ຕີເຈໄວວັນ ຕາຍົງ ມຸນຖານ ອົງວະກາກ່າຍື່ງດ້ວນ ຕັ້ງວັນຕາຍົງ
ວັນທີ: ລາກິ່ນທີ່ລາຍງານເກີດ, ລາຍເມື່ອທີ່ເກີດມູນຖານ ສີ: ຕາຍົງ ວັນຕາຍົງເກີດ
ມູນຖານເກີດໃນວັນທີ.

သံကျိုး_တော်ကျော်ဘာ့ကျိုးလုပ်ခဲ့လာသံ ပတ်ဖို့မာသကိုပဲနှင့် အတောက်ဘူးကဲပို့ဖို့အိမ်ဒေသလဲၤ

ທີ່ຂາ_ ຕ້າງກົງວ່າວັນກົງວ່າລູບຢູ່ເລືລະບົດຝຶກົມເຈົ້າກິບເລືຟົ່ວ ກ່ອງປະກິບ
ດໍລາ ເພີ້ວຍຫາໄສອົກົມຊຸມດຸກ, ຕ້າງໜີ້ ເກີດຝຶກົມຊຸມດຸກລິ. ແລ້ວວັນ ຂີ່ໃຊ້ກົງ
ເກີດີ, ຕ້າງວັນຕ້າງວັນ ມົນຕົວວິທີລິ້ນວ່າວັນ ອີເມີນວັນທີ່ມີຜູ້ເກີດວັນທີ່
ບໍ່ໄດ້ວັນທີ່ ບໍ່ບໍ່ວັນທີ່ບໍ່ໄດ້ວັນທີ່ແລ້ວ, ບໍ່ວັນທີ່ຕ້າງວັນທີ່ມີວັນທີ່
ວັນທີ່ຕ້າງວັນທີ່ ສີເກີດວັນທີ່ ຕ້າງວັນທີ່ອະນຸມັງ, ຕ້າງວັນທີ່ມີວັນທີ່ເກີດ
ວັນທີ່ ສີເກີດວັນທີ່ ຕ້າງວັນທີ່ມີວັນທີ່ ດ້ວຍເກີດວັນທີ່ ຕ້າງວັນທີ່ມີວັນທີ່
ນີ້ແລ້ວເກີດວັນທີ່.

သံကျိုး ဒီသီးကုည်ကိုပိတ်ဖော် အတောက်၍ဘုရားကုည်သူ ကဒီဇိုင်ထိုင်ထိုင်အ ဂို့ တုလာပါကြားမအခဲ့တေဖော်မှု တုမန္တလော်၏

ကုသ္ပလုတေသနကုသာရိတ္ထကူးသွားကြေးမေန့်လဲၤ လယောက်တော်ထိန်းနှင့်
ပခိုပ်နှစ်သွားတော်ကြေးသွားအိုင် ထို့နှင့် တော်ကရာဏ်ရှိတော်ခါ လေဖော်သွား
ဖော်ဖိသွားတော်ဖော်အကိုနှစ်လီ။ လယောက်အေပါ ပျမို့သွား ဖော်ဖိသွားတော်
ဖော်အိုင်၏ကိုပါးဝော်လီ။ တော်နှစ်အေပါ ပျမို့လျှော့ အမှုပျော်စော် ဒီး ဂံးခံးဘာ့လျှော်အေ
လုံ အ ဟံံဖိယ့်တော် တော်အိုင်။ အပဲသွားရွှေ တော်လျော်အလော်ဘာ့မှုပါ။
အိုင်။ ဆုံးချုံပို့လျော်နှင့် ပျမို့လျှော်အေပါ ပျော်စော်အေပါ၊ တော်ကိုတော်ခဲ့အိုင်



ბპვლა თარმალილიკუ ჰე: გაუანდლის ლეჭი ბალიკეჭანულის. ლა თარგუმიანაზახტ, ყავისგამირლა ცი: აშენებარენის: თარმალილი ლილი ჰეშტ თავი მათწუ თარცის: გთავს გთავს თარმალი ლილი ესმითავისა ყაფის შეუაწერა არის ჰე: აბავუჩე განანი წიგნის განანი თარკუნარ კუნუ არის წიგნის.

ကိုခိုင်သွားတဖော်ကြားမှတော်မန္တလဲပဲ့ ယာတကဗောတ်ထံရှိနှင့် ကိုခိုင်ဘာ
ဘုရားဟုင်းဟုသွားဘာ၊ တဲန်ပို့ ဝဲဒ် သရဲ့ သရဲ့မှုပိုး ပုံမေသနကိုတွေ့သွား
တဖော် ခီဖျိုလာ တော်သို့လိအပူကြိမ်းဆို သွားတဖော် အတော်တွေ့ဘာရှိက
အိုင် အကေလှ့သာလှ့လုံလာ ပတေထံသာပတေသွားလိုပဲဘာရှိနှင့်လိုပဲ။ ပုံဖေစိုး
သွားတဖော် တဲမှုပဲလဲကေပ်၊ ကွဲပော်အီနှေ့ အလဲသွားကတော်ဘာရှိ တဲ့
သွားဘာရှိသေးဘာရှိ ဒီ သေးဆုံး သွဲလဲနှင့်လို့ ကိုခိုင်ကိုနှုန်းတဖော် ကာဘာရှိ
ဟုင်းဟုသွားဘာရှိ သရဲ့သရဲ့မှုပိုးဖော်သေး အလဲသွားကတော်ဘာရှိလဲ၊ ကိုဖိအ
ဂို့လော်၊ ဟုင်းဟုသွားဘာရှိ အီသော်ရေး၊ ဒ်နှုန်းအသိုးဟုင်းဟုသွားဘာရှိကို မို့
ပုံသွားတဖော် လာကသေးအိုင်ဆီးရွှေ့ ဖိလဲအေဂို့နှုန်းလို့ ဖိသွားမှုမှုပြုခဲ့ပဲ့
လဲရှိ ဘာရာဆုံး အလဲသွား ကာသွာ်လိုပ် ဖိသွားအတော်မြှုတ်၊ ဟုင်းဟုသွားဘာရှိ
လို့၊ ဒီသွားနှုန်းကျေအီး၊ ဒီသိုးအလဲသွား ကမာလိနှုန်းဘာရှိ တဲကြော်ဘာရှိကြော်သွား
အေဂို့နှုန်းလို့၊ ဒ်နှုန်းအသိုး၊ ကိုခိုင်ကြားဆီးရွှေ့တဲ့ ဒီး ဟုင်းဟုသွားဘာရှိ ကိုကမဲး
တံ့တဖော် ဒီသိုးကျေလိုပ်ဖိုးမှသောက်းတော်အတို့ လာတော်ဖိုးလဲအော်အေဂို့၊
ရဲ့ကျေ့၊ ကတဲ့ကတဲ့ကတဲ့နှေ့၊ တဲ့မေလိုလိုကျေ့လာ၊ ပုံဖေသွားဘာရှိတဖော်အေဂို့လော်၊
လာပဲပဲ့နှုန်းလို့၊ ကိုခိုင်ကိုနှုန်းတဖော် ကာဘာရှိကွဲ့ ရဲ့ကျေ့ကတဲ့ဘာရှိယေး
ကိုခိုင်ယေးတော်ရဲ့၊ တဲ့အော်သေးသွားတဖော် မှု့အဘာရာလိုပ်သေးဒီး ဖိသွားကိုးဂါ
ဒီးအတော်ဝိုင်ဘာရှိလဲ၊ ဖိသွားဖော်အေဂို့နှေ့၊ ဒီး ဖိသွားတဖော်စာော် တာဖော်အေဂို့ မှု့
ဂါ ဒ်သိုး တဲ့တဲ့သေးတဲ့သိုးကအိုင်းနှုန်းလိုပဲ့ ကိုခိုင်နှုန်းတဖော်
ကာဘာရှိ ယဲသွားဘာရှိ၊ ကတဲ့ကတဲ့ကတဲ့၊ ကွဲ့တဲ့သွားတဖော်အား ဒ်သိုး ကိုကမဲ့ဝဲ
ဒ်သိုး တဲ့လဲအော်သွား (Inclusive)တွေ့ပဲ့ယွဲပ်ပိုးပဲ့နှုန်းလိုပဲ့။

ဟံသာဖိတေသန ကြေးဆီတေလဲတေမန္တလောက် လာဟံသာဖိတေနှင့်အပူနှင့် ပထိုဘုရားလိုပ်ဆီးကျ၊ တေသာသံသာ၍သုတေသနအပ်ခဲ့သော တေသာ ကိုတော်၊ တော်တံ့တေသာလေ ဖိလ်သုတေသနအပ်ခဲ့နှင့်လို့၊ ဒီဖျိုလာတေသာသံသာ၍တေသနအပ်ခဲ့ ကဲထိုတေသာသံသာ၍သီသာ၍ဒီ၊ ပလာဘာသံပဲလေ ပုံတေအဲသွားရ သုတေသန၊ ကဟုကယ်အပဲသုတေသနနှင့်လို့၊ ဖိလ်သုတေသနအပ်ခဲ့သုတေသန အဲသွားရှိ၊ တော်ဟာယ် ဖ အလဲဆူ တော်မလိုပ်လို့ ဒီး ပဲအခါ်လာ ဟံသာပူကေတီ၏စွဲဂုဏ်သွေးလို့၊ လာတေဘုံဒီအဲအပ်ပဲ၊ ဟံသာဖိတေသန တေသန ကဘာ၍ ဆီတေလဲကူး၊ လှုပ်လုပ်လေအကဲထိုပဲဒ် တော်တံ့တေသာ လေဖိလ်၊ သုတေသနအပ်ခဲ့နှင့်လို့၊ ခိုပ်တာနှင့်လာ အိုဝ်ဒီး ဖိလ်လေအကဲခဲ့ခဲ့ခဲ့သော ဘာစိတာလဲး၊ အာဒီ၊ များတော်အပ်၍ တော်ဂျိကို၊ ကုံးဂိုတေလဲပဲ့၊ ဒီသီးအံသုတေသန ဖော် အပဲထိုပဲဆီးလဲ ဒီးဆီမိုင်ပဲလေဖိသုတေသနအဲခဲ့၊ မတော်တာသုတေသန၊ လဲမလော်တေ

Interview

လာ ပူအေဂျာဂြိုစ်ကိုး တာ့၊ တည်းဘာ့ အိုင်ပဲအေမဲ့နှုန်းလို့၊ ဖိသို့တန်းနှုန်း ဒါန်းတန်းနှုန်း ဒါန်းတန်းနှုန်း အိုင်ပဲအေမဲ့နှုန်းလို့၊ အသုတေသန ဆုံးဘာ့ အိုင်ပဲအေမဲ့နှုန်းလို့၊ လာတော်ဗို့ဒို့အေမဲ့နှုန်းလို့၊ မိုးပိုးသုံးဘာ့ မှုးဆီတော်ဗို့ အတော်ထံ့ဘာ့ ဆိုးကို့လို့ လာ ဖိသို့အိုင်ပဲအေမဲ့နှုန်းလို့ ယန်းသုံးဘာ့ တော်ဗို့ဘာ့ လာ ပိုးဖိသို့ ကို့ ကတော်ဗို့မေလိုအေလို့ ဒါး ဒီးနှုန်းဘာ့ တော်ဗို့ဘာ့ ကို့ နှုန်းလို့၊ ဟံ့သို့ဖို့ ကြေးကွေးဆိုးကို့တော်ဗို့လို့၊ ဖိလ်အတော်အိုင်ပဲအေမဲ့နှုန်းလို့၊ အကို့၊ ကာဘာ့ ယုံက္ခာ့၊ ဟူးကို့ဟုံတိ ဒါး ဒီး ဆိုးထွဲမှုစာ့အိုင်ပဲအေမဲ့နှုန်းလို့၊ ဒီးလံ့တန်းနှုန်း အဲရိုးအိုးကို့ ဘာ့ဆုံး ဟံ့သို့ဖို့ အတော်ကိုတော်ဗို့အဲအိုင်ပဲအေမဲ့နှုန်းလို့၊ မိုးပိုး တုဖို့ ဆုံးဖို့လော် ဆုံးအေမဲ့နှုန်းလို့၊ အိုင်ပဲအေမဲ့နှုန်းလို့၊ ကို့ကြေး ကြေးကွေးလို့ ယုံလော်သီး ကိုးကေးအကို့၊ ယူ ဖစ်မှု့ရှု့၊ ယူလေတော်စွဲမှု့ရှု့ ဒီးသီး ကာဒီးနှုန်းဘာ့ တုရွှေး တုယ်လော့ က ပို့ပို့မှုသာကို့တော်ဗို့၊ အိုင်ဒီး တုတုသီးထဲသီး ဒါး တုတုမံ့ပေါ်အကို့နှုန်းလို့၊ လာကိုတော်ဗို့တုကြေး အပုံစွဲကိုး ဒုးပုံပုံပုံပုံ (မှ) ဒုးအိုင်ထို့တော်ဗို့ တုဂံး လေအေကြေးပေးဘာ့ လေအေသုံးအဖော် သုံးဘာ့ဆုံး အကို့ ဒီးသီး အစုံသုံး က ပို့ပို့ပို့ပို့ကို့ ဒါး ပုံဖို့မှုသာကို့တော်ဗို့အကို့နှုန်းလို့၊ ပမူးဒုး အိုင်ထို့နှုန်း တုရွှေး တုယ်ဝ်နှုန်းဒီး အဲသုံးဘာ့ဆုံး ကုပ်ဖို့မှုသာကို့ဘာ့တော်ဗို့၊ အ တုန်းနှုန်းလို့သာကောအတို့၊ ကသုံးသုံးတို့ကြေး အန်းကာစ်အလုံအပွဲ့ ဒါး ကတိုးနှု့၊ ပလ်ဘာ့ဘာ့ ပုံကော အတော်အဲတော်ဗို့ဒီး အသုံးသာရို့၊ အတော်သုံး ဆုံးသုံးသုံးဘာ့ဆုံးဘာ့အေတို့အဲသုံးနှုန်းလို့၊

Interview with Teacher Naw Paw Eh Shee on Inclusive Education

Question: Could you please introduce yourself, including how many years you have been teaching and where you teach?

Answer: My name is Naw Paw Eh Shee. I live in Htee Wah Blaw village, and I am a teacher. I have been teaching for three years.

Question: Do you consider your school inclusive? Why "yes" or "No"?

Answer: Yes, my teaching is inclusive for all students. For example, I teach students with disabilities, including a student who has limited mobility in their leg and hand. We make sure not to leave any student behind. We welcome and encourage their participation in the educational process. I believe it is the responsibility of teachers to ensure that everyone is included in education.

Question: What is the most important thin by creating an inclusive school environment?

Answer: The most important thing is ensuring that the school environment, including facilities such as toilets and classrooms, is flexible and accessible for all students with disabilities and those without.

Question: Are children from socially disadvantaged environments or IDP entering the schools sufficiently prepared?

Answer: Our school is always ready to welcome IDP students who are no longer able to study in their previous locations. We continuously prepare ourselves to support and accommodate students who come to live and study at our school.

Question: What can be the positive effects of the inclusive education? What should be done?

Answer: Inclusive education benefits both students with disabilities and those without. Although they may differ in physical appearance abilities, by studying together and being given equal opportunities to participate, they experience happiness, satisfaction, self-belief, and confidence. It helps them understand that they are valued.

Question: What should be done in order to improve especially Karen pupils' education?

Answer: There are many actions we should take to develop Karen education. In our village, support from community leaders is essential in encouraging teachers, students, and parents. Village leaders should actively participate in motivating parents to send their children to school to promote inclusive education.

Question: What the Kawthoolei education should do?

Answer: In my opinion, our leaders should establish an organization dedicated to supporting disabled children. There are disabled children in our community, and some parents are reluctant to send them to school due to their disabilities. Even when parents wish to send them to school, transportation and accessibility issues often pose challenges. Therefore, I believe a special facility should be created for disabled children, where they can receive an education in an environment that accommodates their needs.

Question: What school principle should do ?

Answer: In my opinion, the school principal should encourage teachers and other stakeholders to understand and accept the unique feelings and experiences of different students. If disabled students are neglected, they may feel sad and lose confidence. Thus, the principal should ensure that teachers care for every student, encourage all students, and urge parents to support their children, regardless of their abilities. Parents should be encouraged to accept and nurture their children's education. Additionally, the principal should support the school committee's efforts to enhance participation in development initiatives, such as ensuring adequate study spaces and a school environment that meets the needs of all students, both disabled and non-disabled. School leaders should be aware of and prepare for these factors to create an inclusive educational environment where all students have equal rights and opportunities.

Question: What should be changed in families ?

Answer: Some families experience internal conflicts that negatively impact their children, causing them to face difficult challenges. This lack of harmony can hurt children emotionally, making them feel unloved and uncared for. Children need love and support both at school and at home. Therefore, families must work on changing harmful behaviors that cause stress for their children. In some cases, families with disabled children, such as those with visual impairments or other physical challenges, tend to underestimate their abilities. These parents may believe their children are incapable of achieving anything or attending school, which can lead to a loss of confidence in the children as they are judged unfairly by others. If parents change their perspectives and recognize the potential of their children, I believe all children, including those with disabilities, would be able to attend school and receive an education. Families should prioritize their children's future development by finding ways to encourage and support them. Many children want to study but cannot attend school because their families face financial difficulties or are unable to provide the necessary resources. It is important for parents to change any negative mindsets so their children do not feel burdened by these challenges and can pursue their education with confidence.

Question: What school should do?

Answer: I understand that a school community consists of teachers, the school principal, the school committee, other participants, villagers, and students. The school should ensure that everyone, including both disabled and non-disabled students, has an equal opportunity to participate in all activities together. Teachers should design programs and activities that include disabled students, ensuring they can engage and be part of the learning experience. By creating such opportunities, disabled students will be able to participate, gain self-confidence, understand their own value, and feel the love and support of others. This, in turn, will motivate them further in their educational journey.

ကိုယ်ရုံတော်ကုသာ်တုံ

သရုပ်,သရုပ်မှုပ်တဖ် အမူဒါန်း အိန္ဒိုဒီးတ်သို့လိုလာတိအေးပူ

တုလေတုသို့လိန် မှုံတုမေအခါကပါ၊ အတုပုံးတုမာ လာအီဒို့နှင့်သီးတုကဘာ့ ကတဲ့ ကတို့ တုမေလို့ဆူသိအကိုနှင့်လို့။

သရှု,သရှုမှုပ်တဖူ မှဒါအို့လာ ကုကာရှုကရာတ်ဖုံးတော်မြန်းတာဘုရား
တခို့ မှဒါတဖူ မှုစုံကုံးတော်မြေအယာ၊ လာနာဘုရားမှနီနှုံးလို့။

ဘုရားသူ့သူ့ နကဆိုကမို့ တုလေတုတေသိလိုနဲ့မှာ မူးအုပ်တဲ့ကဘုရာ့လဲ၊ ချွဲ တိဒေသူ့၊ သိရှိလိတ္ထီးဟုတ်တယ့်သူ့သို့နဲ့ပါ။ တဖိုလို။ မူးဝိုင်နဲ့ ဆိုကမို့အသိုးအေး တုသိလိုနဲ့ ကမှာ့ အုပ်တဲ့သို့ကအုပ်လို့။

တုဂ္ဂိုလ်ထဲထိန်အခံလာလုပ်တဖျေ ကဟ္မာနတော်သူရှုညီနှုပ်ဘာ့သုံး
တုလာနှင့် ဘာ့မှေးအေး အိန္ဒိုဒ်အေး တုပ်သိန်လုပ်လာတိအေးပြန်လို့

ကဲထို့ပါနဲ့သိကျေမာစေတဲ့

ဟူးနတ်ခေါကတို့လေမှုသားမေကလီအတ်ဖုံးတ်မေ

ရုပ်ယားခြီလုံး တာဘျိုး ပုံယူယာတော်မာစေ၊ မှုသားမာကလော်တော်မာ လေ
ကိုရွှေ့ကြပါ ဘာ့ယူးတော်လီကဲ ကနိုင်လိုသားနှုန်းလီ။ တုံကဲမှုတော်ဂိုး
ပုံယူနိတော် စံနိုင်လေ၊ မူးတာဘျိုအံအပူ၊ လတော်ကယူစုပ်ကဲအောင်နှုန်း
လီ။ အဝဲသုံးတဖော်ဆံကမိုင်လေ၊ သရုပ်အံမှုနှုန်းလီအောင် တုံကနိုင်လီ
သားကပိုပူအံအီး ကနိုပ်အောင် ပုံအံတာဘျိုလီ ဒီပုံကြုံဖီးဟံ့ဌုပ်လီဖို့
တဖော် ကကမာကမှုအသားနှုန်းလီ။ တုံပည့်ကမှုတော်ဂိုးလာ၊ တုံခါ
လုံဖို့တော် ကန်အောအောင်ဒီးယုပ်ပ်ကဲအောင်နှုန်းလီ။

လာခံကတော်၊ ဖြမ်းယုန်ချုပ်နှင့်သိန်းသိန်းတို့တော်က
ပို့ပေါ်လာပွဲကတိတဖူးအမဲ့သိန်းတို့တော်က
သူ့သိန်းတို့တော် တော်ကသရုံးအတော်မေန်း နတ်
သူ့သိန်းတို့တော် တော်ကသရုံးအတော်မေန်းတို့တော်က
သူ့သိန်းတို့တော် တော်ကသရုံးအတော်မေန်းတို့တော်က



ကဲထို့ပေစံးကတိုတ်သူလေကမျှိုးမြှုံးညီ

သရုပ်အဂါစံးဝဲ တုကတိလိုတုရူ ကိုဖို့သုတယ်အမဲ့ညာနှင့်
လိုပ်ဘုံ တုသုတ်ဘုံတမဲ့၊ ဘုံဆုံး တုကတိလိုတုလေ၊ ကုံးသေး
စ်တယ်အမဲ့ညာနှင့် မူတ်လေ၊ အလီခံလိုင်အသေးခိုင်မူနှင့်လီး၊ နှမဲ့
ဆိုကမ်းလုလေ၊ နလိုဘုံ တုကတိလို အတုသုတ်ဘုံဒီး၊ နကဘုံလု
မူလိုခံနေသေး တချုပ်နကတိလိုတုရူ ကမျှော်တု အိုရှိဖို့ ဒီးပူအဂါ
အမဲ့ညာဒီးဘုံနှင့်လီး။

ကဲထို့ဒိဂုံတေသာ်လေပါတေဝယ်

Teacher Education

More Than the Classroom: The Teacher's Wider Role

<https://www.nowjakarta.co.id/arus-kualan-indigenous-school-a-journey-to-preserve-culture-empower-the-future/>

Teaching is a multi-faceted occupation which includes so much more than simply creating the next lesson plan.

Teachers are part of a larger school team of staff and sometimes the duties extend far beyond your comfort zone.

Maybe you thought that you would just be in your classroom shaping the minds and educating the children in your care? If that was our only job, teaching would be a piece of cake!

Below are a few possible situations where you might be put on the spot to do things above and beyond just teaching in the classroom.

Be The Coach

Sometimes, when a fresh-out-of-college prospective teacher is interviewing for a position with a school district, they will ask you during the interview if you would be interested in coaching a sport. If you really want that teaching position, then the answer is always yes. Schools are often in need of coaches for their teams. And you should feel good about them asking because that means they are strongly considering you for the teaching spot.

You may be thinking that you have no experience in that certain sport to offer the kids or the school to make that team better. But sometimes it does not matter. The school just wants to make sure you are up for the challenge, and they are interested in whether you are a team player.

Of course, if you have skills in this area and are keen to make a good impression don't forget to mention it on your resume or application.



Volunteer Your Time

Teachers are expected to volunteer their time during the school year. There are several circumstances that usually come up. Parents sometimes ask for tutoring for their child from the classroom teacher. Someone needs to watch detention or study hall now and then. Perhaps another teacher is struggling with technology, so a volunteer is needed to assist them. This type of volunteering happens early and often every week of the school year. And if you are a team player, then you definitely want to volunteer before you eventually get recruited to do it and you don't have a choice.

Once I was asked to volunteer for my school district in a wrestling match! A small professional wrestling organization was putting on a show to raise money for the school district. They thought if a teacher entered their battle royal and fought 20 other wrestlers all at once, the students and their families would go crazy for it. This would result in higher ticket sales and more money for the district.

It ended with me performing in front of over a thousand people on a Saturday night in a wrestling ring. As a teacher, you never know which circumstances you will be placed in and what you will be asked to do!



Be a Public Speaker

Many teachers will tell you that speaking in front of a classroom of kids is one thing, but getting up in front of a roomful of adults is something entirely different. So if your public speaking skills need a bit of help make sure you seek it out before Welcome to School Night, school assemblies, and other times where you will be placed in front of a lot of people at a moment's notice!

A Role Model for the Community

As a teacher, you may have already noticed that once you are out and about in the community, all eyes are upon you. Maybe it is former students that are watching you and wanting to say hello. Sometimes it is the parents of the kids at school who notice you. Whatever the case, you always have to conduct yourself appropriately.

Being an educator means also being a role model for everyone around you. It is a duty that should not be taken lightly. Some of your students may not have adequate parental figures in their lives, so by just being a good person in and out of the public eye, you are influencing more kids than you will ever know. There are extra things that go along with being a teacher, and we may be placed in uncomfortable situations, but it is not anything that we cannot handle.

ကိုတ်အိုးအပြောင်းတွင် ကလေးများ ကျွန်းမာရေးမှုပါ

ရာသီအကူးအပြောင်းတွင် ကလေးများ ကျွန်းမာရေးမှုပါ

ရာသီအကူးအပြောင်းတွင် လူကြီးများ ဖျားနာတတ်ကြသည်သာ မက နှစ်ယောက်လေးများ ပုံချွဲများနှင့်ခြေများပါသည်။ ရာသီဘုတ်အကူးအပြောင်းတွင် အပူချွန်၊ လေထုစိတ်င်းဆ စသည်များ ပြောင်းသွားသည့်အတွက် ရောဂါဖြစ်စေနိုင်သည် ပိုးမွားများ ပို့မှုပွားများခြင်း၊ ကုံးစက်တတ်ခြင်းတို့ဖြစ်တတ်ပါ သည်။ ရာသီအကူးအပြောင်းတွင် ကလေးများ ကျွန်းမာရေးမှုပါ ရှုရှုစိုက်ပေးရန် လုံအပ်ပါသည်။

ရာသီအကူးအပြောင်းတွင် ဖြစ်တတ်သည့်ရောဂါများ

မိုးအကုန် ဆောင်းအကူးတွင်ဖြစ်စေ နွေအကုန် မိုးအကူးတွင် ဖြစ်စေ ဥတ္တအလိုက် ဖြစ်တတ်သည့် ရောဂါများနောက်မှ ကပ်ပါ လာတတ်ပါသည်။ ဤအရာများသည် ခုခံအားနှည်းနေသည့် ကလေး များတွင် ဒုက္ခာပေးတတ်ပါသည်။ ဖြစ်တတ်သည့်ရောဂါ များမှာ..

မိုးအကုန်ဆောင်းအကူးတွင်..

- ရှိတာဗိုင်းရပ်စ်ကြောင့် ဖြစ်သည့် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော
- အအေးမို့ခြင်း
- တုပ်ကွေးဖြစ်ခြင်း
- ပန်းနာရင်ကျေပ် စသည့်တို့ ဖြစ်တတ်ပါသည်။

ဆောင်းအကုန်နွေအကူးတွင်

- အပူနဲ့ပတ်သက်သည့်ရောဂါများ
- အရော်ပြားရောဂါများ ဖြစ်တတ်ပါသည်။

နွေအကုန် မှုးအကူးတွင်

- သွေးလွန်တပ်ကွေး အပါအဝင်ခြင်မှတဆင့် ကူးစက်တတ် သည့်ရောဂါများဖြစ်ခြင်း
- ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောဖြစ်ခြင်း
- အအေးမို့ခြင်း
- ရာသီတုပ်ကွေးစသည့်တို့ကိုသတိထားရန်လုံအပ်ပါသည်။



ရာသီအကူးအပြောင်းတွင်ကလေးများကျွန်းမာရေးရှုရှုစိုက်ပေးရန်

ရာသီဦးတဲ့ အကူးအပြောင်းတွင် ကလေးများ ကျွန်းမာရေးရှုရှုစိုက်ပေးရန်၊ ရွှေ့ငြန် များကို လိုက်နာရန်လုံအပ်ပါသည်။

ဆောင်ရန်အချက်များ

• အာဟာရပြည့်ဝအောင်ကျေးမွှေးပါ။

ကလေးများ အတေးချေးများခြင်းသည် သဘာဝဖြစ်ပါသော လည်း ရောဂါများကို တိုက်ထုတ်နိုင်ရန်အတွက် ကိုယ်ခံအား များကောင်းနေစေရန် လုံအပ်ပါသည်။ ထမင်းအပြင် အသီးအရွက်၊ အသားငါးများကို မျှတစ္ဆေးကျေးရန် လုံအပ်ပါသည်။ အသီးအနှစ်များကို နေစဉ်ထည့်ကျေးရန်လည်း လုံအပ်ပါသည်။ ဆောင်းတွင်းချိန်တွင် နှုံးပူးခြင်းသည် ကလေးများအအေးမှုးခြင်းကို အထိက်အလျောက ကာကွယ်ပေးနိုင်ပါသည်။

• ရေများများသောက်ပါစေ။

နွေရာသီတွင်သာမက မည်သည့်ရာသီမဆို ရေများများသောက်ရန်၊ တစ်နွောတဲ့ လုံအပ်သည့် ရေခါတ်ပမာဏပြည့်ဝနေရန် လုံအပ်ပါသည်။ အအေး၊ အချို့ရည် စသည့်တို့ထက် ရေ၊ သစ်သီးဖျော်ရည်၊ စွပ်ပြုတ် စသည်တွေကို များများတို့က်ပေးပါရန် လုံအပ်ပါသည်။

• တစ်ကိုယ်ရည်သန့်ရှင်းရေး သတိပြုပါ။

အထူးသဖြင့် လက်သုန္ဓုရှင်းရေး လိုအပ်ပါသည်။ လက်မှတဆင့် ပိုးမွားအများစွာသည် ကူးစက်ခြင်း ဖြစ်သည့်အတွက် ကလေးများကို လက်ဆေးတတ်ရန် သင်ထားပေးရပါမည်။ ထိုအပြင် မိမိဆုံးမှတဆင့် တပါးသွေးများအား မက်းစကေစေရန် နှာချေး ခေါ်င်းဆုံးသည့်အခါတွင် အုပ်ဆုံးရန်လည်း သင်ထားပေးရပါမည်။

• ရေချိုးခြင်းကို သတိထားပါ။

နွေရာသီတွင် တစ်နွောတဲ့ နှစ်ကြိမ် ရေချိုးခြင်းသည် ပြဿနာမရှိပါ။ ချေးများနှင့်အတူ ကပ်ပါလာသည့် ပိုးမွားများသည် သန့်စင်ပြီးသား ဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် ပုံပျွဲ ကောင်းပါသည်။ မိုးရာသီ၊ ဆောင်းရာသီများတွင် ရေချိုးခြင်းကို သတိထားရန် လုံအပ်ပါ သည်။ ခေါ်င်းဆုံးမှတဆင့်ကြောင့် ဖြစ်သည်။ ရေကျော်အေးဖြင့် တစ်နွောတဲ့ချော်ပေးခြင်း၊ ခေါ်းလျှောမည်ဆုံးပါက မြန်မြန်လျှော်ပေး၍ သေချာခြောက်အောင် သုတေသနပေးရန် လုံအပ်ပါသည်။

ကိုတ်အိုင်ဆူရှုံးအိုင်ချွဲ

• အပြင်ထွက်ဆော့ပါစေ။

မနက်ခင်း နေသိပ်မပူသေးအချိန်တွင် ကလေးများကို အပြင် ထွက်ဆော့ခွင့်ပြုသင့်ပါသည်။ ကတေးခြင်းသည် ကလေးများ အတွက် လေကျင့်ခေါ်လပ်နည်းတစ်မျိုး ဖြစ်သည်။ ကတေးခြင်း မနက်ခင်း နေရာရှင်ခြေသာမှုတာဆင် ဖီတာမင်ဒီ ရတာခြင်း၊ လေကောင်းလေသနရှုတာခြင်းတို့သည် ကလေးများကို ကျန်းမာစေပါသည်။



• အိပ်ရေးဝေ အိပ်ခိုင်းပါ။

ကလေးများသည် တစ်နှေ့တွင် အနည်းဆုံး ၈ နာရီအိပ်သင့်ပါ သည်။ နောကတွင်လည်း ကြီးထွားမှ ဟောမှန်းထွက်အောင် တစ်ရေးတစ်မော အိပ်ခိုင်းသင့်ပါသည်။



• ကာကွယ်ဆေးတွေ အပြည့်အဝထိုးပါ။

ကလေးများသည် အရွယ်အလိုက် လိုအပ်သည့် ကာကွယ်ဆေးများကို အကြိမ်ပြည့်အောင် ထိုးထားရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုးအပြင် မိုးတွဲင်း၊ ဆောင်းတွဲင်းရောကခါး အချိန်များတွဲ ရာသတ်ပို့တွေ ကာကွယ်ဆေးများ ထိုးထားသင့်ပါသည်။



ရှောင်ရှုံးအချက်များ

• အသင့်စား အစားအစာများ လျှော့ကျွေးပါ။

အသင့်စား အစားအစာများ၊ ကြာရှည်ခံအောင် ပြုပြင်ထားသည် အစားအစာများသည် အဟာရတန်ဖိုး နည်းပါသည်။ သံသော် ကလေးများသည် ထိုအရာများကို စားခြင်းအား နှစ်သက်ပါသည်။ ထုအရာများကို နှစ်သက်ပြီးစားသံးပါက ထမင်မစားနိုင်ကာ အာဟာရ ချို့တဲ့ပြီး ခုခံအား ကျလာလိမ့်မည် ဖြစ်သည်။

• ခြင်းကိုက်မခံရအောင် ကရုစိုက်ပါ။

အထူးသဖြင့် မိုးတွဲင်းရောက်မည်ဆိုပါက သွေးလွန်တုပ်ကွေး အပါဒါအဝ် ခြင်မှုတာဆင် ကူးစက် တတ်သည့် ရောဂါများ အဖြစ်များလာနိုင်ပါသည်။ ကလေးများကို ခြုံမကိုက်အောင် လုံလုံခြုံခြုံ ဝတ်ပေးရမည်။ လက်လှမ်းမှုမည်ဆိုလျှင် ဂျပန် ဦးနောကရောင်ကာကွယ်ဆေး ထိုးထားပေးရန် ထုံးအပ်ပါသည်။

• ငြိမ်မနေပါစေနှင့်။

ကလေးများငြိမ်နေခြင်းသည် မိဘများအတွက် အကြိုက်ဆိုသော်လည်း ကလေးများအတွက် ကောင်းသည့်အရာ မဟုတ်ပါ။ ကလေးသဘာဝ လုပ်ရားပြီး ဆောကတေးနေခြင်းကြောင့် အရပ်ရှည်ပြီး၊ အဝလွှာခြင်းများ မဖြစ်စေနိုင်ပါ။ ထိုအပြင် လူကြီးများ လေ့ကျင့်ခေါ်လုပ်ခြင်းနှင့် တူသည့်အတွက် ကိုယ်ခံအားလည်း ကောင်းစေပါသည်။

• ဓါတ်မတည့်သည့် အရာများကို ရှောင်ကြုံပါ။

ကလေးနှင့် ဓါတ်မတည့်သည် ပန်းနာရင်ကြပ်၊ နှင့်ခူစာသည် များရှိလျှင် ငြင်းတို့နှင့် ဓါတ်မတည့်သည့် အရာများအား သတ္တားပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ရာသီအကူးအပြောင်းများတွင် ပန်းပွင့်ခြင်းကြောင့် ဝတ်မှုနှင့်များ လွှင့်လာခြင်း၊ စုတိုင်းခြင်း၊ အပြောင်းအလဲများကြောင့် ဖုန်း၊ အမှုနား မိုးစသည့်တူးရှုတတ်ပါသည်။

• လူအများနှင့် ထိတွေ့ခြင်းကို ရှောင်ကြုံပါ။

အထူးသဖြင့် ရာသီတုပ်ကွေးဖြစ်တတ်သည့် မိုးမြီးကျုံ၊ ဆောင်းဦးကျုံ အချိန်များတွင် ကလေးများကို လူထုထပ်သည့်နေရာများတွင် ခေါ်သွားသင့်ပါ။ အိမ်တွဲင်းတွင်လည်း နေမကောင်းသည့်သူရှိလျှင် ကလေးများနှင့် ဝေးဝေးနေခိုင်းသင့်ပါသည်။ ရာသီအကူးအပြောင်းဆုံးသည့်မှာ နှစ်စဉ်ကြိုးရှုမည့်ကိစ္စဖြစ်သည်။ ကြိုးဆောင်ရန်၊ ရှောင်ရန် အချက်များအား လုက်နာခြင်းဖြင့်၊ ကလေးများကို ပြင်းထန်သည့်ရောဂါများ မဖြစ်စေရန် ကာကွယ်နိုင်ပါသည်။ တစ်ဖက်တွင်လည်း ကလေးအား နေမထိ၊ လေမထိ မထားရန်လိုအပ်ပါသည်။ တစ်ခါတရံပြင်ပ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ထိတွေ့ခွင့်ပေးလိုက်ခြင်းသည် ခုခံအားကို လေ့ကျင့်ပြီးသားဖြစ်စေပါသည်။

ကိုယ်ရှုံးအကလျို



၁၆၂ - ကိုယ်
နှစ်သူတူရှိကြုံရှိ

ခါခါဆာကတို့တော်အိမ်သူးခဲ့ခံ၊ ပလဲကိုသရှိသူရှိမှုပ်တယ် ဘာ့ဂျို့
ဆာ့မဲ့ဒီး တုံးကိုတော်ခဲ့တော်တော် အိမ်ဝဲ အကလုံးကလုံးနှုံးလို့၊
တုံးဘာ့ဂ်ဂျို့၊ တုံးဖူ့ထံ့ဖူ့ထံ့ အိမ်ထံ့ရဲ့ လာပွဲတဗု့၊ ပွဲတဗု့က အ
ဘာ့စု့၊ ဘာ့ယူး တုံးပ်ပန္တိ ကို၊ ကိုမိ၊ ကိုသရှိ၊ သရှိမှုပ်တယ် ဒီး
တုံးကိုဘာ့ဂ်ဂျို့သူ့အက့်အစိုးတယ်အဂ်ဂျို့နှုံးလို့၊ တာဘျို့တိခို့ ပလဲ ကို
သရှိ၊ သရှိမှုပ်တယ် ပလို့ဘာ့ရဲ့လာ ကျို့သူ့ခို့နှုံးတယ် ကဟဲလို့
ဟဲ့ တုံးသူ့ညျိန္တပို့ ဒီး တုံးကတို့နဲ့ခဲ့တော် လာပွဲတဗု့၊ ဒီသိုးတုံး
ဖူ့ထံ့ဖူ့ထံ့ သူ့တာအိမ်လာ ပို့ပို့ဒီးသရှိ၊ သရှိမှုပ်တယ် အဘာ့စု့၊
တရာ့အက့်နှုံးလို့၊ အိတာကျို့ခို့သူ့သုံးတယ် မျှော့ပွဲသေးစု့ အဟဲ ဒီသိုး
တုံးပဲဆာ့ကိုအက့်စီ ကရာ့အို့အက့် လို့ဘာ့ရဲ့ တုံးမှေပို့နှုံးလို့၊ အို့
နှု့အနှု့ ဒီသိုး ပတော်သို့လို ကလဲအေသားဘာ့ဂျို့ဘာ့ဂျို့အက့် ပလို့ဘာ့
လို့မို့ပြု့လော့လာပွဲပွဲ လာကိုသရှိဒီးကိုဖို့ကိုဖို့ရဲ့တယ်အဂ်ဂျို့နှုံးလို့၊ ဒီ
သိုး ကိုသရှိ သရှိမှုပ် တယ် ကသားစားဆာ့လာတော်သို့လို့အပူ့ ဒီး
သို့လိုတော်ယံ့ထားအက့် ပလို့ဘာ့အိတို့ ကျို့ရဲ့ တုံးဟျော်မာစု့၊ နှုံး
လို့၊ ဘာ့မန်လာ၊ ယပ်ဖူ့ထံ့တုံးအဲလုံးနှု့ ယထံ့ဘာ့လာ၊ တုံး
ပူ့ကိုသရှိ၊ သရှိမှုပ်တယ် မျှော့တုံးဂို့ဖူ့ဖူ့ဒီး ဖဲ့ကိုစီးတို့ကတို့နှုံး
လို့၊



ଶ୍ରୀମତୀ - କୃତ୍ୟାନ୍ତ
ଜୀବତ୍ୟାନଗୀର୍ଦ୍ଦ୍ଵାରା

ဒီခိုင်နှစ်သွားတယ် အတော်ရဲ့ပို့တော်ကျော်ခိုင်အသီး ပဝါကိုသရို သရိုမှုပုံ
သွားတယ် ပဒီးနှစ်ဘုံ တုံးဟံ့ဖို့ထဲမြို့ပို့ ဖို့သွားအကျိုးလေအဘာ်
ဘျိုးဘာ့ဒါ တုံးသို့လို ဖဲလျှော့ ၁၂ သီး ၂၀၂၄ နံ့နှစ်လို့။ တုံးဟံ့ဖို့ထဲ
ဖို့ ဖို့သွားအဂုံးအကျိုးလေအဘာ်ဘျိုးဘာ့ဒါ တုံးသို့လိုတော်ခါ အံ့အတော်
ကဲဘူးအိုင်အာမေးနှစ်လို့။ တုံးသို့လိုတော်ခါအံ့ ဒုံ့သွားသူပါယ့် တုံးကိုတော်ခဲ့
လေ၊ ကိုသရိုသရိုမှုပုံ့တယ် ဘုံးဘာ်ကွွဲဆာ်မဲ့လဲ၊ ကိုပူအိုင်အာမေးနှစ်
လို့။ ပထို့ဘာ်လေ၊ ပဝါကည်းကိုသရိုသရိုမှုပုံ့တယ် ပမ္မာ်ဘုံး ကွွဲ
ဆာ်မဲ့ဒီး တုံးကိုတော်ခဲ့သနှစ်ကဲ့၊ ပတော်စို့လို့ဂေါ်ဘာ့၊ သီးသဟို့လေ
ပတ်ဖို့တုံးမာအပူဘာ်အယ် လေ၊ ကိုဖို့အဂို့ကဲထို့ စုံကိုးတုံးကိုတော်ဘာ့
ဖူးဒီ့ဘာ်ခါနှစ်လို့။

ဒီသီး ဒီသာရိသုတေသန ကတီးနှစ်တိကုၢာသာၢာကုၢာသုလေ အအိုင်ဒီးကံၢီၤ။
အကိုး ဒီသုတေသနသီး ပဘၢာကတဲ့ ကတီးဆီးပသုး လေတူဒါမံး ဒီသီးပ
တူၢာသိုးလိုအကိုး ကတုၢာထိုး ထိုာသုးအကိုးနှစ်လိုး။ အါန်အနှစ်၊ ကိုဖိကီး
ဂါဒေး ကတီးနှစ်တိခွဲးတုယ်ထဲသီးအကိုး ကိုသရုံးသရုံးမှုတေသနက
ဘၢာ သူပဲ့ပဲ့ထဲနိုးဖော်များ ကိုဖိုးအတူၢာမြှုတ်။ ဒီး အတူၢာတိခိုင်ရိုင်မဲ့ကဘၢာ ဖိုးမံ
ဒီး ပျကိုးဂါဒေးနှစ်လိုး။

ထံကိုတော်အိသားအကလုပ်ကလုပ်အပဲ တုဟံ့နိတုဖို့ ဖြစ်သွားခြင်း၊ အကျိုးလောင်းအဘားသူ့သိရှိခါ တုသိသိလိုလာ ခို့နှင့်သမီ ဟဲ ဟူ့ပြုအံ့ ကဲသူ့ပဲလယ်ကို ဒီးသရုပ်သရုပ်မှုပ်တဖ်အကေတဖ်အကိုး ဒီသံပြောကိုးကော်မတီပဲပို့လောင်းတော်ကြော်ဘုံးကြော်သုံးအပူအနေဖြင့်လို့



နိုဂုံးရူးအဲ - ကိုယ်ရှုံးမှုပုံ
ဘုံးအပ်ကြောင်း

ယမဲ့မှုပဲ နီးစားစူးအဲ၊ ယသိရ်လိတ်လေ၊ သူလျှော်ကြိ ဒီး သိရ်လိတ်နှင့်
သာနှုန်းလံနှုန်းလို့၊ ခါခါးအံ့၊ ပထိုဘုရားလေ၊ တုံးအို့သူး တက်းတကျဗျာအ
ပဲ ဒုသဟိအေဖျော်ဒီး ဖြသုန်တဖူ့ တမဲလိဘုရားတော် လီးတံ့လီးဆဲ့ဘုရာ့၊
ဒ်လဲ့ဘုရာ့၊ ပထိုဘုရားလေ၊ ပခို့ပန်းသွှေ့တဖူ့ ဒုးအိုးထို့ ဒီး သူးကျော်
ကတိုးနှုံးပဲကို လာဒေသိပ္ပါအော် မှုးတုံးဂုံးဒုံးနှုံးလို့၊ ပစ်းဘျျးဘုရာ့
ပခို့ပန်းလုံးဒို့တဖူ့ အတဲ့သွှေ့အို့သီး အတုံးတံ့၊ အတုံးတို့
လေ၊ ပပုံကလှု့ ကည့်စိတဖူ့ ကိုးနှုံးဘုရာ့ တုံးကုံးဘုရာ့ကူးသွှေ့သူ ဒီး ဒ်
သီး ပတ်ကုံးဘုရာ့ကူးသွှေ့သူ သုတေအိုးတုံး လာပျော်လီးခံတုံးအကိုးနှုံးလို့၊
ဒ်ကိုသရှုံးတက်အေသီး ပမဲလိဘုရာ့ နံဖျော် တုံးမဲလိကတိုးနှုံး ကဲ
ဘျျးလဲ၊ ယကိုးအေမာ်နှုံးလို့၊ ဒီဖျော်လုံး တုံးမဲလိသွှေ့တဖူ့အံ့အော် ပ
သွှေ့ည့်အေတို့ဘုရားလေ၊ တုံးသိရ်လိကျော်ကျော်တဖူ့ ဒီး ကျော်ဘုရာ့အော်လေ၊
တုံးသွှေ့လိအေပူ့အော် ပတ်သိရ်လိလဲ့အေသးဘုရာ့ဂုံးဘုရာ့ရိနှုံးလို့၊ ပစ်း
ဘျျးဘုရာ့နှုံးကိုး ပခို့ပန်းလုံး သွှေးကျော်ကျော်နှုံး နံဖျော်တုံးမဲလိ လာပဲ
ကည့် ကိုသရှုံးသုတေသန၊ သရှုံးမဲ့မှုံးဘုရာ့နှုံးလို့၊



နိုင်မူရိ - ကိုယရိုမူရိ
ဒသထွက်ရှု

Teacher Talk



Naw Aye Kyi
Doo Tha Htoo District

The current situation poses significant challenges for teachers, who face a variety of difficulties. Conflicts and inequalities occasionally arise between groups or individuals due to the limitations in schools, resources, students, teachers, and the overall education system. There are times when we require the support of our leaders to help resolve these issues by facilitating communication with the community, thereby preventing conflicts between teachers and parents.

Many school principals are quite young and could improve their leadership skills and help their schools grow by getting more management training. So they need more management training for that. Moreover, to ensure a smooth and effective learning process, it is essential to provide sufficient textbooks for both teachers and students. In order to maintain teachers' motivation and encourage their long-term commitment, increased financial support is also necessary. I am highlighting these concerns because I believe one of the most significant challenges we face is the difficulty in recruiting enough teachers at the start of each school year.



Saw Soe Hpaing
Doo Tha Htu District

As a leader managing this process, our teaching team received Child Functioning Data Collection training on 12th July 2023. This training has provided us with numerous benefits. It has helped us understand the many difficulties and challenges that teachers face in the school environment.

As teachers, we strive to do our best and remain committed to our work, despite the obstacles we encounter. This perseverance becomes a strength for the students. To ensure children grow up receiving a quality education, we, as teachers, must prepare ourselves in various ways to teach effectively. Furthermore, teachers need to develop the skills to recognize students' abilities and lead in a manner that ensures equal opportunities for all students.

Given the unstable situation in the country, the Child Functioning training has been particularly valuable for me, as well as for all teachers, in fostering an inclusive educational environment.



Naw Su Su Aye
Mergui-Tavoy District

My name is Naw Su Su Aye, and I have been teaching at Thu Lei Plaw School for the past three years. Currently, many villages and children are facing challenges in accessing quality education due to the unstable situation in our country. Despite these difficulties, it is heartening to see our leaders working hard to build and prepare schools for our community. We deeply appreciate their dedication and vision to ensure that Karen children receive an education and are not left behind compared to others. As a teacher, I had the opportunity to attend a short training, which I found incredibly beneficial. This training helped us gain a deeper understanding of teaching methods, which we have since applied to improve our classroom instruction. I am grateful to our leaders for organizing such a valuable training program for Karen teachers, as it has significantly enhanced our teaching practices.

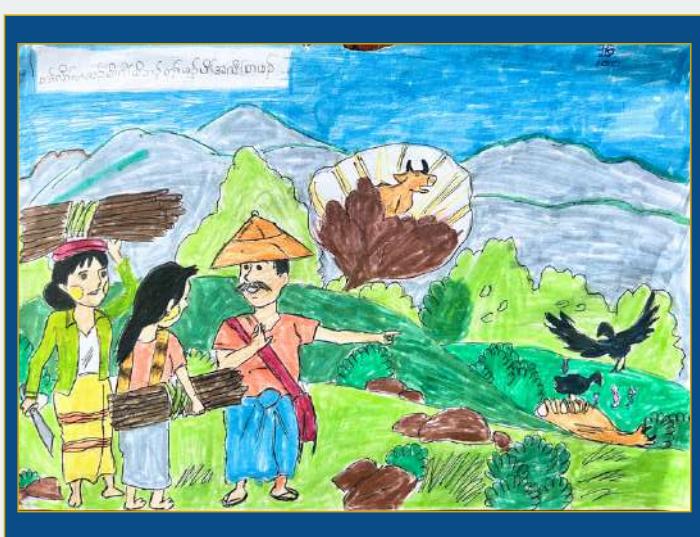
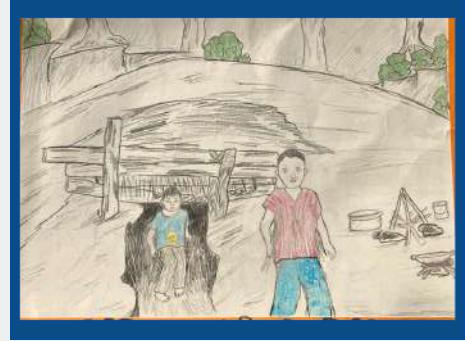


Naw Moo Ra
Doo Tha Htu District

I would like to extend my sincere thanks to all the leaders, teachers, and facilitators for providing us with this valuable training on "Inclusive Education." This training has equipped our teachers with diverse methods for effectively teaching children, which is highly beneficial for our work. It has also fostered stronger relationships between schools, encouraging knowledge sharing. Additionally, we have gained valuable insights on improving the relationship between teachers and students. This is extremely useful for our teachers, and we look forward to learning more about how to support children with difficulties in speaking and listening.

Kids' Art Gallery

ARTS PAINTING COMPETITION MINE RISK EDUCATION



ထိအသန၏

၁. ပယူးယို့နေမေတ္တရာ

ဆာကတို့မှုတေသာယို့ဖဲ့
လါခူးမှုခို့တံ့ဖဲ့
လိအီကူးတဆံခံသီ
ကည်းဖိုးသီးအုးအသီ

လါခူးအမှုခို့တံ့ဖဲ့
ဟဲစို့နှုံးသယ်း
တုံးသီးအုံအမဲ့တံ့ဖဲ့
တုံးဘာ့ဝံမှုကည်း

သွေ့နို့ဆိုကမို့တံ့ဖဲ့
ပို့လံ့ကာ့ဝံနှုံးမှု
ကွု့စို့ယူးခုံးတော်း
ပို့လံ့ကာ့ဝံကျို့မှုနှုံး

ဆာကိုးပသွေ့ထို့ပသီး
မာတ္တရားလာဟု့လီးသီး
မှု့ကြို့ခေါ်သီးသီးအုံကြု့
သွေ့ခို့တံ့ဖဲ့အို့ပုံးတံ့

အီ..လီးသီးဘာ့ဒို့ဝို့မီး
ဖု့ကို့ခေါ်တုံးဝံနီးမီး
မာတ္တရားလာဖို့ခေါ်
ဟု့ရယူးယို့ဆုံးလီးယခို့

ဖု့ကို့ခို့စို့သီးအုံကြု့
ယုံးခို့နှုံးသို့အုံဘာ့
ဘာ့သို့တံ့ဖဲ့လံ့ကာ့ဝံ
ခီဖုံးဒို့အုံကြု့အုံဘာ့

ပမာတ္တရားမာတ္တရား
နှုံးသို့ဘာ့ဘာ့ဘာ့တံ့
သီးသို့မှုလားနှုံးတံ့
နို့တွေ့ဘာ့သီးပုံးနို့

တုံးကို့တုံးစို့တံ့
တုံးအို့တံ့အို့တံ့
မာတ္တရာ့ဒို့ကာလုံးဂို့
မာတ္တရားပယူးယို့

သွေ့ထံ့လားနှုံးလီးနှဲ
နို့ခို့လားနှုံးလီးနှဲ
ကည်းနှုံးတံ့လီးလား
ယူးယို့နှုံးမာတ္တရား

ပုံးထံ့ပုံးကို့ပုံးဘာ့ပုံး
လားသွေ့လားစို့နာ့ဘာ့ပုံး
ကည်းထံ့ကို့ကလုံးဂို့
လားသွေ့လားစို့နာ့ဘာ့ယို့

ကည်းကလုံးကပူးဖဲ့
တုံးဆို့တံ့လုံးကထုံးဖဲ့
သုံးလီးလို့ဟု့တုံးသီး
ယူးယို့ပုံးကာလားသီး

သီးချုံးသီးဒုံးမှုတုံး
ကည်းဖို့နှုံးတံ့တုံး
နည်းကို့လီးနှုံးသီး
ပစ်းသွေ့ဗုံးနားလားသီး

ပယူးယို့နေမေတ္တရား
နှုံးသို့ကတံ့တုံး
မာတ္တရားနှုံးသီး
ဟု့ရသို့တံ့တုံး

သွေ့ထံ့ဂို့လားနှုံး
မှု့လံ့လားကကဲ့ထံ့
တုံးကည်းဖို့အို့
ကမ်းဝံဖို့ကျဲ့လီး

ဒုံးပို့ယူးလီးစော်း
ဘာ့ဆုံးမှု့ပို့ဒို့ပို့
အို့စို့စို့လားသီး
တသီးပုံးနို့ယူးယို့အို့

နို့တယ်းသယ်းဖို့ဖဲ့
ယုံးလီးအို့ပုံးတံ့ဖဲ့
ဖို့အုံည်းကို့ပုံးပို့
မှု့မာတ္တရားဂို့ကိုးကာ

လားတုံးသွေ့နို့အို့ကြု့
ဂို့ဂို့ဖို့လားနှုံး
တုံးသွေ့နို့လားတုံးဖဲ့
ယူးယို့မာလားကပ်းနှုံး

နှုံးဖို့ဂို့ထို့တံ့
တုံးကတံ့ပေးတံ့
သီးသို့မှုလားသို့တံ့
ပမာတ္တရားခဲ့လားသို့

သွေ့ထံ့လားနှုံးလီး
နို့ခို့လားနှုံးလီး
ကည်းနှုံးတံ့လီး
ယူးယို့နှုံးမာတ္တရား

ပုံးထံ့ပုံးကို့ပုံးဘာ့ပုံး
လားသွေ့လားစို့နာ့ဘာ့ပုံး
ကည်းထံ့ကို့ကလုံးဂို့
လားသွေ့လားစို့နာ့ဘာ့ယို့

J. လျှော့ကို့စာညီလီ

ဖုံးဖို့ပျော်တံ့ဖဲ့
အို့သကိုးဖဲ့အို့မာ့အို့
ပုံးဖို့လုံးတုံးသီး
ပုံးဖို့တုံးတံ့လီးခဲ့

တန်းတာ့ပျော်ဖို့သီး
ကို့ဖို့ကုံးလီ့မှု့လီ့ခဲ့
လျှော့ကို့စာညီလီ
ဘာ့ဖဲ့ဘုံးအနီးအို့ထို့

တုံးဖို့လီးလားလူ့
ကည်းဖို့စာ့အို့မှု့
သံးဖို့အို့အို့အို့
ဖို့လီးဖို့လီးလာ့

ကို့စာ့အို့အို့ကွဲ့
ကာ့ဘာ့ကို့စာ့လုံး
မို့ပို့ဖို့ပို့ပို့
ဘုံးလီ့အို့အို့ထို့

စို့ဖို့ဖို့ဆုံး
ယုံးလီ့အို့အို့
တုံးအို့အို့အို့
ယုံးလီ့အို့အို့

နို့ဒို့ကွဲ့ကွဲ့
ဖို့ဖို့အို့အို့ထို့
သံးလီ့အို့အို့ဖို့ထို့
ကည်းဖို့ဆုံးလီး

ထံ့ထံ့တံ့တံ့
အို့အို့အို့အို့
နို့အို့အို့အို့
ပြုကလာ့ကွဲ့ကွဲ့

မာ့ခို့မာ့ဘာ့ဘာ့ဘာ့
ဟို့ခို့ဘာ့ဘာ့ဘာ့
မှု့တံ့တံ့အို့အို့
ပုံးလီ့အို့အို့ထို့

ကို့စာ့အို့အို့
တုံးအို့အို့မှု့လီ့
ပြုကလာ့အို့အို့
ဟဲ့အို့အို့အို့

မို့ပို့အို့အို့
ကို့စာ့အို့အို့
ဆုံးအို့အို့အို့
လျှော့ကို့စာ့အို့

လျှော့ကို့စာ့အို့
အို့အို့အို့အို့
မှု့အို့အို့အို့
လျှော့ကို့စာ့အို့



လာ

စီးထုံးမှု့ (အံ့ဩ့)
လားအို့အို့အို့အို့
တို့အို့အို့အို့အို့

ထိအသနာ်

၃၁. ပြကလေဟဲကုံးဟဲကုံး

တရှုံးခို့ခွဲ့ဂီးခွဲ့ဘီ
မီးဖဲ့ခွဲ့ခွဲ့ဂီးခွဲ့ဘီ
ထို့ဒီးစီးလာဂီးလာဂီး
ထို့ဒီးစီးလာဂီးလာဂီး

ထို့မှုံးတုလုခူးတဘူ့
နှင့်ထို့ကုံးပေဟံ့ဌံးပယီ
ကလေအံ့ဌံးသွေ့ခို့လိုး
ကလေအံ့ဌံးသွေ့ခံဝ်ခံ

ကလေအံ့ဌံးထံ့ခံကွ့်စီး
ဟဲကုံးသကီးယူ့ယူ့မိုး
သုတမှုံးပျော်ဘုံးတရှုံး
သုတမှုံးပျော်ဘုံးတရှုံး

ထို့သွေ့ပို့လူ့လော်တရှုံး
ထို့ဝို့ပို့လူ့လော်တရှုံး
သုတယ်ပျော်ဘုံးတရှုံး
သုတယ်ပျော်ဘုံးတရှုံး

မှုံးထို့နှင့်ကုံးသွေ့နှင့်ကုံး
မှုံးလီ့နှင့်ကုံးသွေ့နှင့်ကုံး
သုတအံ့ဌံးပျော်ဘုံးတရှုံး
ပကလေဟဲကုံးတန့်

ဆုံးကံ့ဌံးဆုံးဆုံးကည့်
ခဲ့လော်ကံ့ဌံးကမှုံးကည့်
လီခူးအလီမှုံးတုလုံး
နှင့်သွေ့ကုံးလံ့စော်လို့

လေပျော်ဖံ့ဌံးမှုံးနှင့်ပျော်
နှင့်အီးပျော်ကဘာ့
ကံ့ဌံးတာ့ခံ့ဌံးမှုံးနှင့်ပျော်
သုတကျံ့ဌံးကျံ့ဌံးပျော်

တန့်တဘုံးဝို့ဝို့ကလော်
ကဟာ့ယံ့ဌံးဘာ့ယံ့ဌံးပျော်
နှင့်သုတဟာ့ယံ့ဌံး
တန့်တဘုံးသွေ့နှင့်ထို့

တုံးမှုံးတုံးတုံးတုံးတုံး
သုတအံ့ဌံးအုံးပျော်
ခို့ဆါည့်ဂို့တုံးဆုံးဆုံး
ဒီတန့်ကပျော်ဖံ့ဌံးဘာ့

ဝံ့တဘာ့ကလော်တရှုံး
လူ့တကော်ပျော်ဘုံးတန့်
ဒ္ဓာ့ကမ်းဒီးတုံးဘာ့
သုတအံ့ဌံးဝံ့တဘာ့

ဝံ့လော်ကလော်လော်တရှုံး
ကဘာ့ပျော်ဖံ့ဌံးမှုံးကံ့ဌံး
ထာ့မံထာ့မံလော်လော်တရှုံး
ပြုကလော်ဟဲကုံးဟဲကုံး

လူ့သီးခို့ဖံ့ဌံး
မှုံးကြို့

၄၀. တုံးမှုံးလုံးကွုံးစီ

ယတ်တို့ပ်ခဲ့ချို့ညီ
မှုံးဝဲကွုံးသွေ့ဒီးပီးညီ
ဒ်တုံးလော်ဖံ့ဌံးကအံ့ဌံး
ကမာန့်လော်ဖံ့ဌံးသွေ့အံ့ဌံး

မာဂါးထို့ကွုံးသွေ့သံ့ကံ့ဌံး
ဒ်ကံ့ဌံးပတ်တို့ကံ့ဌံး
ဟုံ့ဌံးလီးသွေ့ဒီးမာသပျော်
ဒုံးဒ်ထို့ကွုံးသွေ့သံ့သံ့စ်

နှုံးတုံးလော်ဖံ့ဌံးသွေ့အံ့ဌံး
သွေ့ထို့နှုံးအတ်ပည့်
သုံးတုံးတုံးလုံးသွေ့လီး
သွေ့လီးကပျော်ဒီးကံ့ဌံး

ယလို့ဘာ့ယတ်ယတ်ယကံ့ဌံး
မူဒါအံ့ဌံးပျော်ကံ့ဌံး
စုံသွေ့သံ့လုံးအံ့ဌံးပျော်
ပဘာ့ဟုံ့ဌံးအံ့ဌံးတုံးယ်

သွေ့ထို့လုံးလုံးအံ့ဌံးယော်
မှုံးတန့်ကွုံးဟုံ့ဌံးသွေ့
ခါးဆူည့်စုံသွေ့သွေ့သွေ့
ကလုံးတုံးကွုံးဟုံ့ဌံးသွေ့

လာ
စီးထူးအဲ့လုံး
ကိုသရာ့
သထူးကံ့ဌံးဆုံး



၅၁. ယက္ခက္ခာ့ဗုံးတုံးကွုံးသွေ့

ကွုံးသွေ့ပီးညီကထို့ဖံ့ဌံး
ကိုသရာ့ဘာ့ထို့စီးကွုံး
ဂုံးကျူးစားထဲ့ထဲ့ဘီ
ကွုံးသွေ့ကံ့ဌံးအံ့ဌံး

ဖို့လီးကီးနှုံးကွုံးသွေ့
ဟုံ့ဌံးလီးသွေ့လုံးလုံးလုံး
ကဒို့ထို့ပျော်ပျော်ဒီးသွေ့
ဟုံ့ဌံးလီးသွေ့လီးလီးသွေ့

ကွုံးသွေ့အချုံနှုံးလီး
တချုံးသွေ့နာ့ဘာ့ကတီး
ကတ္တာ့ယံ့ဌံးနတ်ဘာ့
အသွေ့ဆာကဲ့နာ့ဘာ့

လာသွေ့စူ့ဟုံ့ဌံးလီးနာ်သွေ့
ကို့ဖံ့ဌံးကံ့ဌံးအံ့ဌံးသွေ့
နှုံးဟုံ့ဌံးနာ်သွေ့သွေ့
ပီးညီကွုံးသွေ့ကွုံး

ဂုံးခို့ထံ့ကွုံးသွေ့သွေ့
ဟုံ့ဌံးလီးသွေ့လုံးလုံးလုံး
လုံးလုံးဂုံးဒီးတုံး
သွေ့လီးတဲ့ယူ့အူ့သွေ့

လာ
စီးအံ့ဌံးသွေ့ထူးထူး
ကိုသရာ့
သထူးကံ့ဌံးဆုံး



FORWARDING MESSAGE TO READER

The Karen Teacher Working Group wants to share certain skills, ideas, and information through this newsletter that we hope will be useful for the development of our Karen education system. We need your feedback, opinions, and news to help us achieve this goal.

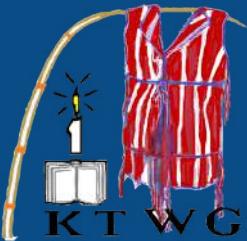
Please send us letters, stories, lesson plans, games, poems, experiences, or anything else you believe would be useful to share in this newsletter. When you write to us, please include your name, date, and the place where you live. We look forward to hearing from you!

တုပရေဆွပါဖူးလိုပိတေသာ

ດំបូងទីផ្សារក្នុងប្រព័ន្ធខ្មែរ និងប្រព័ន្ធអាហុយ ដែលមានសំណង់ចិត្ត និងសំណង់សារ ដែលបានបង្កើតឡើងដើម្បីជួយអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន និងជួយអាជីវកម្មរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ។

တိက္ခုးအတိန်းကျော်ဒီးအန်းထို့

၁. ကည်းကိုဒီးတ်ကူးဘုရားကူးသူ
 ၂. ထံဂါေက်းဂါေတ်းကူးဘုရားကူးသူ
 ၃. တ်ကစ်းလီးအီသနာ်
 ၄. ကိုသရုံးတ်ကူးဘုရားကူးသူသနာ်
 ၅. လုံးပိတ်ပိုးတ်နှဲတ်အုသနာ်
 ၆. ကုံးသရုံးတ်ကွဲးသနာ်
 ၇. ကည်းလူလူစဲ့အွဲသနာ်
 ၈. တ်သမ္မတသနာ်



**ပယူပပို့ကည်းကိုသရုံလုပ်တ်ကစိုးအဲ၊ ဘာ့တ်တုးထိုးရလေးအီးလာ
ကည်းကိုသရုံမသက်းတ်ကရှုံးနှုံးလို့**

**PHRU PWGO KAREN TEACHER NEWSLETTER IS PRODUCED BY
KAREN TEACHER WORKING GROUP**



*P.O. Box 39,
Mae Sariang,
Mae Hong Song*

တုက္ခံတယ်နဆူဒီဖို့ကိုသရိုလဲတော်းတယ် (မြ)
messenger @ Naw Hpaw Shee WahT-Lemuel

Email : ktwqhq@gmail.com

Website : www.ktwq.org

Website : www.ktwg.org